

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Методичні рекомендації

до практичних занять, організації самостійної роботи
та виконання розрахункової роботи
з дисципліни

«АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ»

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної
і заочної форм навчання спеціальності 071 – Облік і оподаткування
освітньо-професійна програма «Облік і аудит»)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2023

Методичні рекомендації до практичних занять, організації самостійної та розрахункової роботи з дисципліни «Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти магістрів денної і заочної форм навчання спеціальності 071 – Облік і оподаткування освітньо-професійна програма «Облік і аудит») / Харків. нац. ун-т ім. О. М. Бекетова; уклад. Н. І. Гордієнко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 71 с.

Укладач канд. екон. наук, проф. Н. І. Гордієнко

Рецензент

О. В. Харламова, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, обліку та безпеки бізнесу Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою фінансів, обліку та безпеки бізнесу , протокол № 8 від 28.02.2023

Методичні рекомендації призначені для здобувачів спеціальності Облік і оподаткування. Подано вимоги до оформлення, засоби та послідовність виконання завдань, список рекомендованих джерел.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 Модуль: АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	5
1.1 Практичне заняття 1 Контроль якості аудиторських послуг в Україні.....	5
1.2 Практичне заняття 2 Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності.....	8
1.3 Практичне заняття 3 Документування аудиторської перевірки на етапах проведення аудиторської перевірки.....	9
1.4 Практичне заняття 4 Відповідальність керівництва за забезпечення якості аудиторських послуг.....	10
1.5 Практичне заняття 5 Політика і процедури аудиту по відношенню до прийняття клієнта та продовження співробітництва з ним, прийняття конкретного завдання та по відношенню до управління людськими ресурсами.....	11
1.6 Практичне заняття 6 Політика і процедури контролю якості виконання завдання. Моніторинг відповідності політики і процедур контролю якості аудиторських послуг	14
1.7 Практичне заняття 7 Методика перевірки розділів бухгалтерського обліку та робіт.....	15
1.8 Практичне заняття 8 Аудит визначення та характеристика розділів і статей балансу. Аудит оцінки статей балансу.....	16
1.9 Практичне заняття 9 Аудит Звіту про фінансові результати.....	42
1.10 Практичне заняття 10 Аудит фінансових результатів від операційної діяльності, складу і структури елементів операційних витрат.....	44
1.11 Практичне заняття 11 Методи складання Звіту про рух грошових коштів.....	48
1.12 Практичне заняття 12 Аудит визначення грошових потоків за видами діяльності..	48
1.13 Практичне заняття 13 Аудит Звіту про власний капітал, Аудит операцій з об'єднання підприємств та Консолідованої фінансової звітності.....	52
1.14 Практичне заняття 14 Аудит виправлення помилок, змін в облікових оцінках та обліковій політиці. Аудит подій після дати балансу.....	55
1.15 Практичне заняття 15 Вимоги до аудиторського висновку з боку ДКЦПФР та Аудиторської палати України.	60
1.16 Практичне заняття 16 Міжнародних стандартів аудиту 700, 701,720 та інших нормативних актів що регламентують діяльність учасників фондового ринку. Вимоги ДКЦПФР до аудиту і підготовки аудиторського висновку стосовно фінансової звітності загального призначення Висновки незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначенню. Аудит спеціального призначення. Аудит Звіту про управління.....	61
2 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	62
3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	62
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63

ВСТУП

Мета та завдання вивчення дисципліни – формування у студента теоретичних знань і практичних навичок по організації та проведенню аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства відповідно до вимог контролю якості аудиторських послуг.

Предмет вивчення дисципліни: методи і прийоми аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства.

Кваліфікаційні вимоги в галузі аудиту фінансової звітності підприємства.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- нормативи і стандарти аудиту;
- основи організації аудиторської діяльності;
- основні методичні прийоми проведення операційного аудиту при аудиторській перевірці;
- передові методи перевірки у комп'ютерному середовищі.

Уміти:

- розкривати зміст і володіти методами та прийомами роботи з первісними документами і бухгалтерською звітністю;
- володіти передовими методиками перевірки бухгалтерської та фінансової документації на бази обчислювальної техніки;
- володіти навичками перевірки законності фінансово-господарських операцій та достовірності бухгалтерської і фінансової звітності;
- організувати аудиторську діяльність;
- планувати аудиторську діяльність і аудиторські перевірки;
- визначати аудиторські ризики;
- розробляти програми аудиторських перевірок.

1 МОДУЛЬ: АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Практичне заняття є однією із форм навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування завдяки індивідуальному виконанню студентом відповідно сформульованих завдань.

Основна мета практичного заняття полягає в розширенні, поглибленні та деталізації теоретичних знань, отриманих студентами на лекціях, в процесі самостійної роботи і спрямувати їх на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення вмінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної оцінки з даної навчальної дисципліни.

1.1 Практичне заняття 1 Контроль якості аудиторських послуг в Україні

Питання, що розглядаються

Концептуальні основи контролю якості аудиторської діяльності в Україні. Законодавчі та нормативні вимоги до організації системи контролю якості аудиторських послуг. Внутрішні фірмові стандарти якості: етичні вимоги; прийняття завдання, продовження співробітництва з клієнтом; людські ресурси; виконання завдання; моніторинг відповідності політики та процедур контролю якості.

Питання для самоконтролю

1. Коли був прийнятий Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»?
2. Яким шляхом Аудиторська палата України здійснює контрольну функцію?
3. Як побудована система контролю якості аудиторських послуг відповідно до Міжнародних стандартів?
4. Для кого здійснюється обов'язковий контроль якості та у які строки?
5. Хто має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності?

6. Які дії Інспекції стосовно організації проведення контролю якості?
7. Що робить Аудиторська палата з метою організації контролю якості (далі – КЯ)?
8. Хто безпосередньо проводить перевірки з контролю якості. Яким критеріям відповідають особи, що здійснюють КЯ?
9. Що повинен зробити інспектор перед початком проведення перевірки?
10. Хто затверджує порядок проведення перевірок з контролю якості?
11. Що робить Інспекція та Аудиторська палата України у разі виявлення порушень у системі контролю якості суб'єктів аудиторської діяльності?
12. У якому разі вчинення суб'єктом аудиторської діяльності професійного проступку Інспекція направляє до Ради нагляду подання про застосування стягнень?
13. Хто щороку систематизує та узагальнює результати проведених перевірок контролю якості аудиторських послуг суб'єктів аудиторської діяльності?
14. Чи можуть неправомірні рішення Інспекції та Аудиторської палати України, які обмежують чи порушують права суб'єктів аудиторської діяльності бути оскаржені до Ради нагляду або до суду?
- 1.5. Хто здійснює регулярний моніторинг змін на ринку аудиторських послуг, та що зокрема оцінює?
16. Яким стандартом регламентується порядок реалізації внутрішніх процедур контролю якості на рівні окремого аудиторського завдання?
17. Коли повинні застосовуватися процедури контролю якості?
18. Хто оцінює дотримання етичних вимог та принципу незалежності?
19. Які основні процедури по підтвердженню дотримання етичних вимог та принципу незалежності?
20. Які дії повинен зробити керівник групи при прийнятті клієнта та при виконанні конкретного завдання?
21. Яка політика керівника групи при призначенні аудиторської групи для виконання завдання?
20. Які процедури передбачаються по забезпеченню контролю якості при виконанні завдання?
22. Які внутрішні документи треба використовуватися всіма членами аудиторської групи при виконанні аудиторського завдання?
23. Яким стандартом треба користуватися при розробці стратегії та плану аудиту при визначенні рівня суттєвості?

Тести

1. До складу якісних характеристик фінансової звітності не належить:

- а) доходність;
- б) обачність;
- в) доречність;
- г) зіставність.

2. За яким принципом підприємство складає фінансову звітність?

- а) періодичності;
- б) автономності;
- в) послідовності;
- г) усі наведені вище.

3. Відображення у балансі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів є дотримання принципу:

- а) послідовності;
- б) обачності;
- в) повного висвітлення;
- г) превалювання сутності над формою.

4. Якого принципу підготовки фінансової звітності дотримується підприємство, розкриваючи у примітках до фінансових звітів події після дати балансу?

- а) історичної собівартості;
- б) співвідношення витрат і вигод;
- в) періодичності;
- г) повного висвітлення.

5. Якому принципу підготовки фінансової звітності відповідає вимога П(С)БО 9 відображати запаси у балансі за нижчою з оцінок – собівартістю чи чистою вартістю реалізації?

- а) нарахування;
- б) безперервності діяльності;
- в) обачності;
- г) зрозумілості.

6. За яким принципом підготовки фінансової звітності оцінка активів у балансі здійснюється переважно на підставі витрат на їх придбання або виробництво?

- а) нарахування і відповідальності доходів і витрат;
- б) історичної (фактичної) собівартості;
- в) превалювання змісту над формою;
- г) обачності.

1.2 Практичне заняття 2 Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності

Питання, що розглядаються

Вимоги національних стандартів до складу та елементів фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Міжнародні стандарти аудиту надання впевненості та етики.

Питання для самоконтролю

1. Які правові основи з питань складання фінансової звітності в Україні?
2. Хто здійснює Державне регулювання фінансової звітності в Україні?
3. Що таке фінансова звітність, що вона містить?
4. Що є загальною метою складання фінансової звітності?
5. Що визначає Порядок подання фінансової звітності № 419?
6. Хто несе відповідальність за складання і подання фінансової звітності?
7. Якими є Головні вимоги до фінансової звітності?
8. З дотриманням яких принципів формується фінансова звітність в Україні?
9. У якому нормативному документі визначається термін «облікова політика»? Які питання повинні відображатися у обліковій політиці?
10. Що таке межа істотності, в якому документі вона повинна бути визначена?
11. Чи можна змінювати Облікову політику та коли? Де розкриваються облікова політика та її зміни?
12. Що означає термін суцільна інвентаризація, коли її потрібно проводити?
13. Які строки проведення річної інвентаризації?
14. Як повинен оформлюватися результат інвентаризації?
15. Хто розглядає та затверджує результати інвентаризації?

1.3 Практичне заняття 3 Документування аудиторської перевірки на етапах проведення аудиторської перевірки

Питання, що розглядаються

Етапи аудиторської перевірки. Документування аудиторської перевірки на етапах проведення аудиторської перевірки: переддоговірна робота; призначення керівника перевірки; планування аудиторської перевірки; затвердження складу робочої групи; проведення аудиторської перевірки; формування звіту за результатами аудиторської перевірки; формування «Справи клієнта». Архівування аудиторської перевірки.

Питання для самоконтролю

1. Що дозволяє документування аудиту ?
2. Що повинен описувати внутрішній стандарт «Документування аудиту»?
3. Яка робота проводиться на переддоговірному етапі перевірки? Які питання погоджуються на цьому етапі?
4. Хто проводить переддоговірну роботу?
5. Як оформляється переддоговірна робота?
6. Які основні процедури треба проводити на етапі попереднього ознайомлення із замовником?
7. Які організаційні питання розв'язують на переддоговірному етапі?
8. Хто може бути назначений керівником перевірки? Який документ при цьому складається?
9. Які документи оформлюються на етапі планування аудиторської перевірки?
10. Що дозволяє планування аудиторської перевірки?
11. Яка інформація документується при першому та наступному спілкуванні з клієнтом?
12. Які вимоги пред'являються до аудиторських доказів?
13. Як документуються результати суцільної перевірки?
14. Як оформлюється звіт за результатами перевірки? Які частини він містить?
15. Хто підписує аудиторський висновок? Архівування документів аудиторської перевірки.

1.4 Практичне заняття 4 Відповідальність керівництва за забезпечення якості аудиторських послуг

Питання, що розглядаються

Політика і процедури аудиту у відношенні відповідності етичним вимогам.

Професійні вимоги та професійної компетентності при аудиті фінансової звітності, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.

Питання для самоконтролю

1. Контроль у широкому та загальному розумінні. Контроль як функція менеджменту?

2. Основне призначення контролю. Визначте поняття «система внутрішнього контролю».

3. Надайте визначення внутрішнього контролю з погляду його бухгалтерського розуміння.

4. Назвіть причини що диктують необхідність створення системи внутрішнього контролю?

5. Хто може виступати суб'єктами системи внутрішнього контролю в залежності від рівня керівництва?

6. Чому підпорядкована ділова стратегія фірми?

7. В чому відповідальність керівника за організацію контролю якості на фірмі (процедури)?

8. Хто призначає особу відповідальну за систему контролю якості (процедури)?

9. Які процедури проводять та складають документи стосовно контролю якості, які здійснює кваліфікований зовнішній аудитор?

10. Треба перелічити та характеризувати фундаментальні принципи професійної етики.

11. Дайте характеристику фундаментальним принципам професійної етики.

12. Політика і процедури по дотриманню етичних вимог: Професійне призначення. Прийом клієнта.

13. Політика і процедури по дотриманню етичних вимог: Конфлікт інтересів. Повторні висновки.

14. Політика і процедури по дотриманню етичних вимог: Гонорари і інші види винагороди, маркетинг професійних послуг.

15. Політика і процедури по дотриманню аудиторською фірмою і її персоналом принципу незалежності. Політика і процедури Фірми.

16. Як часто треба вимагати від персоналу форму стосовно їх незалежності?

1.5 Практичне заняття 5 Політика і процедури аудиту по відношенню до прийняття клієнта та продовження співробітництва з ним, прийняття конкретного завдання та по відношенню до управління людськими ресурсами

Питання, що розглядаються

Політика і процедури аудиту по відношенню до прийняття клієнта та продовження співробітництва з ним, прийняття конкретного завдання та по відношенню до управління людськими ресурсами.

Питання для самоконтролю

1. Наведіть політику та процедури при прийнятті клієнта або продовженню співробітництва із клієнтом.
2. Що передбачає визначення чесності клієнта?
3. Які погрози несе нечесність клієнта?
4. Які питання розглядає аудиторська фірма щодо впевненості в чесності клієнта?
5. Що вимагає МСКЯ 1 відносно інформації що до питань чесності потенційного клієнта?
6. Які існують джерела одержання інформації щодо чесності клієнта?
7. Які процедури необхідно виконати аудиторською фірмою після одержання інформації щодо чесності клієнта?
8. Які питання необхідно розв'язати аудиторській фірмі щодо прийняття завдання?
9. Які процедури, слід виконати після одержання інформації щодо наявності можливості, компетенції, часу й ресурсів для виконання нового завдання?
10. Наведіть приклади виникнення конфлікту інтересів та заходи залежно від обставин, які приводять до конфлікту інтересів?
11. Коли конфлікт інтересів призводить до відмови від прийняття конкретного завдання?
12. Що передбачає рішення про прийняття на обслуговування нового клієнта або продовження співробітництва із клієнтом по конкретному аудиторському завданню?
13. Що передбачає рішення про продовження співробітництва із клієнтом?
14. Що включають процедури оцінки клієнтів по настанню певних подій з метою ухвалення рішення про те, чи треба продовжувати відносини з ними?

15. Що маєтсья на увазі під відповідними навичками й професійною компетентністю працівника?

16. Що гарантує керівництво фірми стосовно виконання аудиторських послуг?

17. Які повинні бути проведені процедури при прийомі на роботу працівника відповідної кваліфікації.

Завдання

«Бланк попереднього опитування підприємства» складений у відповідність із Міжнародними стандартами фінансової звітності (стандарти IFRS/IAS і інтерпретації IFRIC/SIC, розроблені IASC і IASB) і з метою одержання відповідей на такі питання як:

1. Дані про організації, загальні відомості про аудит й супутні послуги.
2. Кількісні показники діяльності на останню звітну дату й порівнянну інформацію за аналогічний період минулого року.
3. Інформація для укладання договору.
4. Загальні дані про бухгалтерську службу й організацію бухгалтерського обліку.
5. Досвід підготовки звітності по МСФО (для компаній, що мають такий досвід).
6. Наявність філій, представництв, дочірніх і залежних суспільств.
7. Види діяльності.
8. Дані про попередні перевірки.
9. Організаційна структура.
10. Внутрішні служби.
11. Умови проведення аудита.
12. Інша інформація.
13. Особливості оподатковування.
14. Обсяг операцій у бухгалтерському обліку.

Після вивчення й аналізу аудитором «Бланк попереднього опитування підприємства» він може визначати стратегію перевірки з урахуванням виявлених характеристик і особливостей конкретного економічного суб'єкта.

1. З'ясуйте за допомогою якого методу аудиту можливо встановити такі факти порушень:

- зберігання на складі надлишкових запасів;
- несвоєчасність оприбуткування готівки в касу підприємства;

– дані витягів банку не відповідають даним, відображеним за рахунком 311;

– порушення умов видачі коштів підзвітним особам;

– згідно даних обліку підприємством було списано більше канцтоварів, ніж отримано від постачальників;

– готівкові кошти та бланки суворої звітності зберігаються із порушенням встановлених вимог;

– відсутність договорів поставки ТМЦ, вартість яких сплачувалась в повному обсязі одному контрагенту;

– недостовірність підписів в касових документах на отримання готівки.

– на підприємстві в наявності бланки сертифікатів, що не обліковуються.

2. Аудит фінансової звітності акціонерної компанії проводила робоча група аудиторів, яка складалась із провідного сертифікованого аудитора – керівника аудиторської перевірки та асистентів аудитора.

Користуючись вимогами МСА 220 «Контроль якості аудиторської роботи», необхідно розробити комплекс рекомендацій для керівника аудиторської групи, який буде направлений на скорочення кількості помилок, що допускаються з боку асистентів аудитора під час планування та проведення аудиту. Комплекс рекомендацій необхідно оформити у вигляді робочого документу аудитора (див. табл. 1).

Таблиця 1 – Комплекс рекомендацій для керівника аудиторської перевірки

Етап аудиту	Зміст рекомендацій
1	2
Попереднє планування аудиту	
Планування аудиту	
Проведення аудиту	
Завершення аудиту та складання аудиторського звіту	

3. Назвіть головні форми взаємозв'язку внутрішньої служби аудиту з іншими структурними підрозділами підприємства. Завдання виконайте у формі таблиці 2.

Таблиця 2 – Взаємозв'язок внутрішньої служби аудиту з іншими підрозділами підприємства

Підрозділ підприємства	Форми та напрями взаємозв'язку із внутрішньою службою аудиту
Апарат управління	
Відділ постачання та збуту	
Склад ТМЦ	
Виробничі цехи	
Планово-економічний відділ	
Бухгалтерія	

4. Здійсніть порівняльну характеристику системи внутрішнього контролю підприємства, служби внутрішнього аудиту та зовнішнього аудиту за наведеними ознаками. Завдання виконайте у формі таблиці 3.

Таблиця 3 – Порівняльна характеристика системи внутрішнього контролю підприємства, служби внутрішнього аудиту та зовнішнього аудиту

Ознака	Служба внутрішнього аудиту	Система внутрішнього контролю	Зовнішній аудит
1. Мета контролю			
2. Суб'єкт контролю			
3. Зацікавлені сторони			
4. Об'єкти контролю			
5. Виконавці			
6. Підпорядкованість			
7. Ступінь незалежності			
8. Методи контролю			

1.6 Практичне заняття 6. Політика і процедури контролю якості виконання завдання. Моніторинг відповідності політики і процедур контролю якості аудиторських послуг

Питання, що розглядаються

Концепція суттєвості в бухгалтерському обліку та аудиті. Ризики в аудиті. Вибірка та внутрішній контроль. Політика і процедури контролю якості виконання завдання. Моніторинг відповідності політики і процедур контролю якості аудиторських послуг.

Питання для самоконтролю

1. З яких чинників складається мета політики контролю якості аудиторських робіт?
2. Як організується аудиторська перевірка?
3. Хто здійснює керівництво виконанням аудиторських робіт?
4. Хто призначає керівника та затверджує склад робочої групи аудиторської перевірки?
5. Що необхідно враховувати при плануванні складу фахівців, що входять до аудиторської групи?
6. Що повинен зробити керівник аудиторської перевірки перед її початком?
7. Що містить пам'ятка для керівника групи?
8. Які важливі функції виконують робочі документи?
9. Що включає перевірка контролю якості виконання завдання?
10. Від чого залежить обсяг перевірки?
11. Які існують критерії прийнятності осіб, що проводять перевірку контролю якості виконання завдання?
12. Що розглядають при визначенні технічної кваліфікації осіб, що проводять перевірку контролю якості виконання завдання?
13. Хто може бути особою, що проводить перевірку контролю якості виконання завдання з аудиту фінансової звітності зареєстрованих на біржі суб'єктів господарювання?
14. Особа, що проводять перевірку контролю якості виконання завдання не повинна ... (продовжити).
15. Які вимоги до документування перевірки контролю якості виконання завдання?
16. Наведіть стадії планування аудиту?

1.7 Практичне заняття 7 Методика перевірки розділів бухгалтерського обліку та робіт

Питання, що розглядаються

Методика перевірки розділів обліку і робіт. Єдина схема розробки методики перевірки за різними розділами обліку. Складові методики перевірки кожного розділу бухгалтерського обліку: перелік основних нормативних документів; опис альтернативних облікових рішень згідно з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку; первинні документи по розділу обліку; реєстри синтетичного й аналітичного обліку і звітність; класифікатор

можливих порушень; тести внутрішнього контролю аудитора для складання програми перевірки; методи збору аудиторських доказів, які застосовані при перевірці; опис контрольних процедур.

Питання для самоконтролю

1. В чому мета аудиту фінансової звітності?
2. Які нормативні документи регламентують аудит фінансової звітності?
3. Назвіть джерела аудиту фінансової звітності.
4. Перелічіть етапи процесу аудиту фінансової звітності.
5. Які основні завдання аудиту фінансової звітності?
6. Назвіть методи і прийоми аудиту фінансової звітності.
7. Що являє собою етап оцінювання?
8. Як побудований баланс?
9. Вкажіть основне рівняння балансу.
10. Що відноситься до необоротних та оборотних активів?

1.8 Практичне заняття 8 Аудит визначення та характеристика розділів і статей балансу. Аудит оцінки статей балансу

Питання, що розглядаються

Принципи побудови і структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Аудит визначення статей балансу. Характеристика розділів і статей балансу. Аудит оцінки статей балансу. Аудит оцінки та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань. Аудит облікових даних на базі яких складаний баланс.

Ситуаційні завдання

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності основні засоби. Зробіть рекомендації.

1. Включення у склад основних засобів:
 - активів, орендованих на умовах операційної оренди;
 - активів, що підлягають списанню (які не можуть бути використані або продані).
2. Відображення малоцінних необоротних матеріальних активів строком служби більше року на рахунку запасів 22 «Малоцінні швидкозношувані предмети».

Відображення в обліку та звітності таких основних засобів відбувається двома шляхами:

– у першому випадку підприємство обліковує такі основні засоби як запаси та списує їх вартість на витрати при передачі в експлуатацію, а при складанні балансу включають залишок по рахунку 22 у виробничі запаси;

– у другому випадку підприємство при передачі в експлуатацію нараховує амортизацію за обраним методом і відображає її на рахунку 132 «Знос інших необоротних матеріальних активів». Залишок по рахунку 22 включає у рядок балансу «Первісна вартість основних засобів».

3. Основні засоби, на які за податковим законодавством не нараховується амортизація виділяються на окремий субрахунок і на них не нараховується амортизація і в фінансовому обліку.

4. Недотримання вартісного критерію, встановленого для відокремлення малоцінних необоротних матеріальних активів (далі – МНМА) у обліковій політиці, прийнятій на підприємстві.

Наприклад: підприємство встановило, що основні засоби вартістю менше 500 грн відносяться до МНМА і відображаються на рахунку 112 з нарахуванням 100 % амортизації в першому місяці використання об'єкта. Фактично частина МНМА обліковується на рахунках 104, 106 та 109.

5. Нарахування амортизації здійснюється раз в квартал.

6. Невідповідність методів нарахування амортизації, визначених у обліковій політиці тим, що фактично застосовуються підприємством.

7. Не нараховується амортизація на окремі види основних засобів:

- інші необоротні матеріальні активи;
- бібліотечні фонди;
- на робочу і продуктивну худобу.

8. Нараховується амортизація на об'єкти, які не повинні амортизуватися:

- об'єкти на консервації;
- об'єкти, які повинні бути списані (украдені тощо).

9. На рахунку 411 «Дооцінка активів» обліковується дооцінка основних засобів, які вибули (ліквідовані, реалізовані, списані). Перенесення суми дооцінки при вибутті основних засобів на нерозподілений прибуток не проводиться.

10. На рахунку 151 «Капітальне будівництво» обліковуються витрати на придбання основних засобів. Введення основних засобів в експлуатацію відображається записом: Дт 104, Кт 151.

11. Витрати на придбання об'єктів основних засобів відображаються безпосередньо на субрахунках рахунків 10, 11 без використання відповідних субрахунків рахунку 15 «Капітальні інвестиції».

12. На рахунку 112 обліковуються малоцінні необоротні матеріальні активи, які не введені в експлуатацію. Відповідно вони включаються у дані рядка «Первісна вартість основних засобів» балансу, а не «Незавершене будівництво».

13. На 22 рахунку обліковуються МНМА строком служби більше року. При передачі в експлуатацію вони списуються на витрати.

14. У рядок балансу «Первісна вартість основних засобів» включаються залишки по рахунках, які повинні відобразитися в інших рядках балансу:

- рахунки 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» та 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів»;
- рахунок 12 «Нематеріальні активи».

15. Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, в результаті яких очікується збільшення економічних вигод від його використання, відображаються безпосередньо на субрахунках рахунків 10, 11 без використання відповідних субрахунків рахунку 15 «Капітальні інвестиції».

16. У рядок балансу «Первісна вартість основних засобів» не включаються залишки по рахунку 11 «Інші необоротні матеріальні активи». Залишок по даному рахунку включається у рядок «Виробничі запаси».

17. Передача в експлуатацію основних засобів відображається записами:

- Дт 23, 91, 92, 949, Кт 112;
- Дт 23, 91, 92, 949, Кт 152.

18. Собівартість реалізації відображається записом:

- Дт 943, Кт 112, 152.

19. Знос по списаних активах відображається записом:

- Дт 972, Кт 132 сторно.

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності фінансових інвестицій. Зробіть рекомендації.

Фінансові інвестиції в асоційовані, дочірні підприємства та у спільну діяльність не відносяться до тих, які обліковуються за методом участі у капіталі.

1. Первісна оцінка фінансових інвестицій не враховує всіх витрат, пов'язаних з їх придбанням.

2. Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні підприємства, у спільну діяльність не оцінюються на звітну дату за методом участі у капіталі.

3. Дохід (збитки) від реалізації або придбання активів інвесторами за угодами з дочірніми, асоційованим та спільним підприємствами визнається повністю та одразу без урахування даних відносно подальшого руху відповідних активів.

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності запасів. Зробіть рекомендації.

1. На рахунку 25 «Напівфабрикати» обліковуються покупні напівфабрикати.

2. Некоректно відображається списання собівартості реалізованих напівфабрикатів власного виробництва:

Дт 943, Кт 25.

3. Транспортно-заготівельні витрати, пов'язані з придбанням запасів, не включаються в собівартість придбаних запасів, що суперечить п. 9 НПБО 9 «Запаси».

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності дебіторської заборгованості. Зробіть рекомендації.

1. У складі дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги відображається безнадійна заборгованість, яка не відповідає критерію визнання активу.

2. В балансі дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги відображається за первісною вартістю. Аналіз дебіторської заборгованості за строками непогашення не проводиться. Чиста реалізаційна вартість не визначається. Метод нарахування резерву сумнівних боргів в обліковій політиці не визначено.

3. Для розрахунку резерву сумнівних боргів обирається метод, який не відповідає п. 8 НПБО 10: а саме, резерв сумнівних боргів встановити у розмірі 4 % від загальної суми дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи послуги.

4. Для обліку виданих авансів не використовується рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами».

Видані аванси відображаються за дебетом рахунків:

– 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»;

– 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками»;

– 681 «Розрахунки за авансами одержаними».

5. За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками», відображається дебіторська заборгованість за реалізовані виробничі запаси, необоротні активи, нарахована орендна плата:

– Дт 36, Кт 712, 713, 742.

6. Некоректно використовується рахунок 38 «Резерв сумнівних боргів»: за дебетом рахунку 38 відображається безнадійна дебіторська заборгованість, яка включається у рядок Балансу «Вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги».

7. В рядок Балансу «Вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги» включається дебіторська заборгованість, яка повинна відобразитися в інших рядках Балансу:

- по операційній оренді;
- за реалізовані необоротні активи;
- за реалізовані виробничі запаси;
- видані аванси;
- інша дебіторська заборгованість (позики персоналу, що обліковуються на рахунку 377).

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності зобов'язань. Зробіть рекомендації.

1. Підприємство відображає зобов'язання за отримані послуги (послуги є необхідними для забезпечення діяльності підприємства як господарської одиниці) від сторонніх організацій у складі інших поточних зобов'язань у обліку та звітності (рахунок «Розрахунки з іншими кредиторами», рядок Балансу «Інші поточні зобов'язання»).

2. Підприємство А відображає безвідсоткову фінансову допомогу, отриману від дочірнього підприємства С на строк 3 місяці у складі поточних фінансових зобов'язань.

3. Облік авансів, отриманих під постачання товарів, робіт та послуг, підприємство веде за кредитом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». При складанні Балансу залишки за рахунком 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» показуються підприємством згорнуто як первісна вартість дебіторської заборгованості. Дані за авансами отриманими, таким чином, не відображаються у фінансовій звітності підприємства.

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності власного капіталу. Зробіть рекомендації

1. Засновниками підприємства прийнято рішення про збільшення статутного капіталу на 100 000 грн за рахунок нерозподіленого прибутку, але перереєстрацію змін розміру статутного капіталу здійснено не було.

У бухгалтерському обліку було зроблено запис на суму 100 000 грн:

- Дт 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»;
- Кт 40 «Статутний капітал».

Ситуаційні завдання

1. Аудитору для перевірки нарахування амортизації основних засобів за грудень 2021 року подана інформація у таблиці 4.

Додаткові дані:

- згідно з наказом про облікову політику амортизацію основних засобів варто нараховувати прямолінійним методом;
- згідно з актом на списання основних засобів № 128 від 10.11.2021. списано вальцювальний верстат;
- згідно з договором оренди транспортних засобі від 25.11.2016. автомобіль ГАЗ-3110 взято в операційну оренду.

Таблиця 4 – Амортизація основних засобів

Дата введення в експлуатацію	Термін, роки експлуатації	Назва об'єкту	Первісна вартість	Ліквідаційна вартість	Знос на початок місяця	Сума амортизації за місяць		Знос на кінець місяця
						Кореспондуючий рахунок	Сума	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.12.2000	30	Будівля цеху	300 000	–	129 167	91	833	130 000
15.01.2005	10	Монтажний верстат	60 000	5 000	53 500	23	500	54 000
20.11.2008	5	Вальцювальний верстат	24 000	–	24 000	23	400	24 400
25.11.2015	10	Автомобіль ГАЗ 3110	142 156	–	–	23	1 185	1 185
18.12.2015	10	Станок для порізки штапиків	20 648	1648	–	23	1 58	158
Разом:			546 804	–	206 667		3 076	209 743

Необхідно:

- перевірити правильність облікових рішень щодо нарахування амортизації основних засобів за грудень 2021 р.;
- визначити, які методи доцільно застосовувати у процесі проведення аудиторської перевірки нарахування амортизації, щоб встановити таке:
 - дотримання облікової політики під час нарахування амортизації;
 - помилки у процесі розрахунку амортизації;
 - правильність відображення нарахованої амортизації на рахунках бухгалтерського обліку.
- узагальнити результати аудиту, скласти робочі документи аудитора, наведені у відповідному розділі.

2. Аудиторська фірма «Центр-Аудит» повинна здійснити аудит фінансової звітності підприємства ПАТ «Інфра».

Для вирішення поставлених завдань аудитор у своїх робочих документах повинен передбачити такі головні напрями аудиту:

- описати інформаційну та нормативну базу об'єкта перевірки;
- перевірити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві;
- перевірити стан обліку на підприємстві;
- перевірити достовірність звітності й стану звітної дисципліни.

3. Аудиторська фірма «Форум» уклала договір із ТОВ «Будівельник», предметом якого є проведення аудиту установчих документів підприємства-замовника. У процесі перевірки аудитором встановлено, що статутний капітал зареєстровано 15.03.2010 в розмірі 25 460 грн, до того ж на момент створення ТОВ учасниками було занесено 50 % заявленого статутного капіталу. На момент перевірки (травень 2021 р.) зафіксовано, що внески учасників у рахунок погашення уставного капіталу протягом терміну діяльності підприємства не здійснювались. У 2021 р. один з учасників прийняв рішення вийти з товариства. У цьому разі йому було повернуто його внесок до статутного фонду в розмірі 5 400 грн.

4. Вказати законодавчі акти, які регулюють порядок створення юридичної особи та вимоги до змісту установчих документів. Скласти перелік документів, що містять інформацію про діяльність підприємства. Скласти загальний план та програму аудиту установчих документів ТОВ «Будівельник», враховуючи особливості організаційно-правової форми господарювання підприємства.

Необхідно:

- скласти перелік порушень, які виявить аудитор під час перевірки;
- скласти рекомендації аудитора щодо виправлення виявлених помилок.

5. Аудиторська фірма проводить аудит облікової політики торговельного підприємства. Аудитором встановлено, що підприємство-замовник:

- а) затверджує Наказ про облікову політику щороку;
- б) вносило зміни до облікової політики в частині заміни рахунків – використовувало спрощену систему бухгалтерського обліку – 8-й клас рахунків, з наступного року було введено 9-й клас обліку витрат;
- в) відсутній перелік обов'язків головного бухгалтера;
- г) протягом періоду, що перевіряється здійснювалися операції, відмінні за змістом від попередніх подій або операцій, що не знайшло відображення в Наказі про облікову політику.

Необхідно:

- визначити завдання аудиту облікової політики торговельного підприємства;
- проаналізувати факти, виявлені аудитором під час перевірки щодо відповідності діючому законодавству;
- вказати перелік питань, які мають бути відображені в обліковій політиці підприємства, враховуючи специфіку його діяльності;
- скласти програму аудиту облікової політики підприємства.

4. Під час аудиту установчих документів ПАТ «Квітка» із статутним капіталом 2 540 000 грн були опрацьовані наступні господарські операції. На загальних зборах акціонерів від 12.12.2021 р. прийнято рішення щодо зменшення статутного капіталу на 440 акцій номінальною вартістю 15 грн за одну акцію. З цієї кількості акцій 50 штук вирішили анулювати, а 220 штук повторно розмістити на вторинному ринку за ціною 18 грн за одну акцію. В обліку підприємства господарські операції були відображені у такий спосіб (див. табл. 5).

Таблиця 5 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
45	31	6 600
40	45	6 600
31	685	3 960
685	45	3 960

Необхідно:

- визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки, що наведені у відповідному розділі;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки і розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

7. У процесі аудиту фінансової звітності були виявлені такі факти:

У зв'язку з тим, що аудитори були призначені після звітного періоду, вони не мали змоги спостерігати за інвентаризацією запасів на початок і кінець року. Тому, в аудиторів не було можливості впевнитися в кількості запасів, вартість яких відображена в звіті про фінансовий стан. Крім того, впровадження нової комп'ютеризованої системи обліку дебіторської заборгованості призвело до численних помилок у її сумах. Станом на дату аудиторського звіту управлінський персонал продовжував усувати недоліки

системи та виправляти помилки. Аудитори не мали змоги підтвердити або перевірити альтернативними засобами статті дебіторської заборгованості, включені у звіт про фінансовий стан. У зв'язку з цим, аудитори не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких корегуваннях запасів і дебіторської заборгованості, відображених чи не відображених в обліку, а також елементів, що формує звіт про фінансові результати, звіт про зміни у власному капіталі і звіт про рух грошових коштів.

Оцініть обставини аудиторської перевірки та оберіть вид аудиторської думки. Обґрунтуйте свою точку зору з позиції Міжнародних стандартів аудиту.

8. У процесі аудиту фінансової звітності було встановлено такі факти.

Вартість запасів компанії відображена у звіті про фінансовий стан за первісною вартістю. Управлінський персонал не визнав запаси за найменшою: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації, що є відхилення від прийнятої концептуальної основи фінансової звітності. Облікові записи компанії свідчать про те, що якби управлінський персонал визнав запаси за меншою з двох вартостей: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації, потрібно було б провести уцінку запасів до їх первісної вартості. Відповідно собівартість продукції збільшилась, а чистий дохід, податок на прибуток та власний капітал акціонерів зменшився. За винятком впливу цих фактів, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх інших суттєвих аспектах, фінансовий стан компанії та її фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до прийнятої концептуальної основи фінансової звітності.

Оцініть обставини аудиторської перевірки та оберіть різновид аудиторської думки. Обґрунтуйте свій погляд із позиції Міжнародних стандартів аудиту.

9. У процесі аудиту фінансової звітності були виявлені такі факти.

Як пояснюється в примітках компанія не консолідувала фінансову звітність дочірнього підприємства, яке придбала в попередньому звітному періоді, оскільки вона не змогла впевнитися у справедливій вартості окремих суттєвих активів та зобов'язань дочірнього підприємства на дату придбання. Тому, ця інвестиція відображена в обліку за методом собівартості. Відповідно до прийнятої концептуальної основи фінансової звітності дочірнє підприємство має бути консолідоване, оскільки воно перебуває під контролем компанії. Якби воно було консолідоване, це суттєво б вплинуло на велику кількість елементів консолідованої фінансової звітності, але вплив на проведення консолідації не був визначений.

Оцініть обставини аудиторської перевірки та оберіть різновид аудиторської думки. Обґрунтуйте свій погляд із позиції Міжнародних стандартів аудиту.

10. У процесі проведення аудиту основних засобів підприємства були опрацьовані такі операції. Підприємство придбало об'єкт основних засобів за грошові кошти купівельною вартістю 25 200 грн (у тому числі ПДВ). Витрати на доставку склали – 78 грн (у тому числі ПДВ). Витрати на монтаж та запуск – 210 грн (у тому числі ПДВ). Витрати на відрядження директора, пов'язані з придбанням основних засобів – 320 грн. Витрати на оплату відсотків за кредит, за рахунок якого придбані основні засоби – 340 грн. В обліку підприємства господарські операції відображені так (див. табл. 6).

Таблиця 6 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	2	3
152	631	25 200
641	631	4 200
631	311	25 200
97	685	78
641	685	13
97	685	210
641	685	35
685	311	288
23	372	320
152	601	340
10	152	?

Необхідно:

- визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки, що наведені у відповідному розділі;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

11. У процесі проведення аудиту основних засобів підприємства були опрацьовані такі операції. Підприємство в звітному періоді здійснило заміну деталей на вантажному автомобілі, що використовується для транспортування готової продукції. Частину знятих деталей оприбутковано на суму 120 грн і продано в цьому самому звітному періоді за ціною реалізації 180 грн (у тому

числі ПДВ). Вартість заміненних запчастин становила – 450 грн (без ПДВ). В обліку підприємства господарські операції відображені так (див. табл. 7).

Таблиця 7 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	2	3
151	207	450
207	719	180
361	712	120
943	207	180
712	791	120
719	791	180
791	93	450

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки що наведені у відповідному розділі;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки і розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

9. У процесі проведення аудиту основних засобів підприємства були встановлені такі факти. Під час капітального будівництва виробничого приміщення підприємства:

- використано будматеріалів на суму 24 тис. грн (у тому числі ПДВ);
- витрати на оплату праці та соціальні заходи – 2 тис. грн.;
- витрати на оплату монтажних робіт – 3,6 тис. грн (у тому числі ПДВ);
- витрати на державну реєстрацію – 0,2 тис. грн.

В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 8):

Таблиця 8 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, тис. грн.
23	205	24,0
977	661,65	2,0
977	685	3,6
641	685	0,6
977	685	0,2

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки, що наведені у відповідному розділі;

– узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

12. У процесі проведення аудиту основних засобів підприємства були опрацьовані такі операції. Підприємство безоплатно отримало об'єкт основних засобів залишковою вартістю 9 тис. грн. Витрати на транспортування та монтаж безоплатно отриманих основних засобів 1,74 тис. грн (у тому числі ПДВ). В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 9).

Таблиця 9 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, тис. грн.
10	745	9
10	631	1,74
641	631	0,29
631	311	1,74

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки що наведені у відповідному розділі;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки і розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

12. У процесі проведення аудиту виробничих запасів підприємства були встановлені такі факти. Була проведена інвентаризація на складі паливно-мастильних матеріалів, за якою встановлено (див. табл. 10).

Таблиця 10 – Результати інвентаризації паливно-мастильних матеріалів

	Номер балансового рахунку	Кількість ПММ за даними інвентаризації становила, л	Кількість ПММ за даними обліку становила, л	Середня ціна без ПДВ, грн.
Бензин АІ-80	203.1	841	851	9,95
Бензин АІ-92	203.2	391	387	10,35
Бензин АІ-95	203.3	485	480	10,75

У пояснювальній записці завідувач складом причин цих відхилень не назвав. У бухгалтерії підприємства було зараховано як пересортицю по бензину АІ-80 лишків бензину АІ-92, АІ-95, а залишок списано в межах норм природного збитку.

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

Робоча документація

РД_____

Таблиця 11 – Порівняльна відомість результатів інвентаризації

Назва ТМЦ	Ціна, грн	Залишок				Нестача		Лишки	
		За даними обліку		За даними інвентаризації		К-ть, л	Сума, грн.	К-ть, л	Сума, грн.
		К-ть, л	Сума, грн.	К-ть, л	Сума, грн.				
Бензин АІ-80									
Бензин АІ-95									
Бензин АІ-92									

РД_____

Таблиця 12 – Вибірка результатів інвентаризації запасів

Назва ТМЦ	Номер рахунку	Залишок за даними інвентаризації	Залишок за даними обліку	Сума виявлених інвентаризацією			Відображено в обліку				
				Нестач запасів	Лишків запасів	Втраг від псування запасів	Зараховано за пересортицею	Списано в межах норм убутку	Віднесено на винних осіб	Списано на фінансові результати	
Бензин АІ-80											
Бензин АІ-95											
Бензин АІ-92											

13. У процесі проведення аудиту виробничих запасів підприємства були встановлені такі факти. Підприємство закупило матеріали для виробництва

продукції на суму 2 625 грн (в тому числі ПДВ). Витрати на транспортування склали 389 грн (в тому числі ПДВ). В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб.

Таблиця 13 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
371	311	2625
208	631	2625
631	371	2625
371	311	389
94	631	389
644	631	65

Необхідно:

- визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки і розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

13. Під час аудиту касових операцій на ТОВ «Дельта» були встановлені такі факти:

- згідно з витягом банку від 25.03.200X р. з розрахункового рахунку було одержано 25 000 грн на виплату заробітної плати і 300 грн на господарські потреби. За звітом касира 25 000 грн було оприбутковано 25.03.20XX р, а сума 300 грн – 27.03.20XX. У день оприбуткування виплачена заробітна плата в сумі 24 500 грн й відшкодовано підзвітні суми в розмірі 250 грн 29.05.20XX р. решту суми було повернуто до банку;

- за видатковим касовим ордером № 14 від 1 березня поточного року було видано під звіт інженеру Іванову М. С. 570 грн на витрати з відрядження до м. Києва. У видатковому касовому ордері № 14 як підтверджуючий документ зазначено наказ № 8. Аудитор встановив, що згідно з цим наказом М. С. Іванов їде у відрядження до м. Києва строком на 3 дні з 3 по 6 березня;

- у видатковому касовому ордері № 14 наявні підписи касира та бухгалтера з обліку грошових коштів. Під час зіставлення підпису одержувача коштів у видатковому касовому ордері № 14 із підписом М. С. Іванова в розрахунково-платіжній відомості на одержання зарплати за попередній місяць встановлено, що підписи не збігаються;

- під час подальшої перевірки готівкових операцій виявлено, що за Івановим М. С. на дату видавання грошей обліковується дебіторська заборгованість на суму 400 грн за виданими раніше сумами.

Необхідно:

- визначити помилки і порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки і розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

Робоча документація

РД __

Таблиця 14 – Відомість виявлених порушень законодавчих та нормативних актів під час перевірки регулювання норм обліку готівки

Документи, звіти, облікові реєстри				Суть порушення, спосіб виявлення	Назва нормативних актів, вимоги яких порушені	Розрахунок фінансових санкцій
Назва	Номер	Дата	Сума, грн.			

14. На підприємстві під час аудиту розрахунків із підзвітними особами за другий квартал поточного року було встановлено:

– на підприємстві 21 квітня видано на господарські потреби в підзвіт І. І. Іванову в сумі 200 грн. Звіт про використання коштів та залишок готівки в бухгалтерію було подано 23 квітня. До звіту підколені товарні чеки на суму 170 грн.;

– початок відрядження згідно наказу 25 квітня. Менеджер зі збуту Сидоров С. С. отримав у підзвіт кошти на відрядження в сумі 5000 грн. Термін відрядження 3 дні. За видані раніше підзвітні суми менеджер зі збуту заборгованостей не мав. Останній авансовий звіт поданий в бухгалтерію 29 квітня. До нього підколені такі документи:

- квитки на проїзд кожний по 210 грн.;
- квитанції готелю за проживання з одноразовим харчуванням на суму 1 500 грн.;
- добові нараховані в сумі 600 грн.

Залишок готівки повернутий не був.

Необхідно:

- визначити помилки й порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки та розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

Робоча документація

РД__

Таблиця 15 – Перевірка своєчасності повернення підзвітних сум

№ з/п	Підзвітна особа, цільове призначення	Одержання під звіт		Авансовий звіт		Повернення в касу		Затримка розрахунку	
		Дата	Сума, грн	Дата	Сума, грн	Дата	Сума, грн	Дата	Сума, грн

РД__

Таблиця 16 – Перелік виявлених помилок і порушень під час аудиту розрахунків з підзвітними особам

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	Найменування	Номер	Дата	Сума, грн	

15. Під час здійснення аудиторської перевірки за претензіями за другий квартал 20XX року на підприємстві були перевірені такі операції. Здійснено передоплату відповідно до договору купівлі-продажу ТОВ «Мрія» на суму 7 985 грн (у тому числі ПДВ). Під час отримання 10.04.20XX матеріалів виявлено нестачу на суму 430 грн (у тому числі ПДВ). Підприємством виставлено претензію постачальнику. Постачальник претензію задовольнив: у тому самому звітному періоді здійснив допостачання матеріалів.

В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 17).

Таблиця 17 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн
371	311	7 985
201	631	6 654
644	631	331
374	371	430

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки та розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

16. Підприємством здійснено передоплату АТ «Світ» на суму 2 118 грн (в тому числі ПДВ). Під час приймання матеріалів 15.05.20XX встановлено нестачу з вини постачальника на суму 192 грн (в тому числі ПДВ). Постачальник претензію щодо нестачі матеріалів частково задовольнив, компенсувавши грошовими коштами 150 грн. Решта претензії залишилась незадоволеною (судовий позов відхилено). В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб.

Таблиця 18 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
371	311	2 118
641	644	353
201	371	1 926
374	371	192
311	374	150
641	644	25

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

17. Підприємство закупило запчастини для ремонту обладнання на суму 28,2 тис. грн (в тому числі ПДВ – 4,7 тис. грн), паливо – 9 тис. грн (в тому числі ПДВ – 1,5 тис. грн). Витрати на транспортування запчастин склали 1,26 тис. грн (в тому числі ПДВ – 0,21 тис. грн). В обліку підприємства господарські операції відображені так (див. табл. 19).

Таблиця 19 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, тис. грн.
1	2	3
207	631	23,5
641	631	4,7
631	311	28,2
203	311	7,5
641	631	1,5
1	2	3
631	311	9
97	631	1,26
641	631	0,21

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

18. Підприємством здійснено передоплату за будівельні матеріали. Через декілька днів було отримано виробничі запаси, які були доставлені власним вантажним автомобілем. Витрати на транспортування склали – 75 грн. Вартість будівельних матеріалів становить 3 169 тис. грн, з ПДВ – 528,17 грн. Під час приймання матеріалів встановлено нестачу на суму 400 грн. Причиною нестачі є природна втрата виробничих запасів під час транспортування. В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 20).

Таблиця 20 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
371	301	3 169
205	631	3 244
644	631	528,17
947	631	400
631	371	3 244

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- узагальнити дані перевірки, сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

19. Проводячи аудиторську перевірку списання заборгованості за авансами, аудитор використав такий метод, як зустрічна перевірка, за допомогою якої він встановив таке відображення розрахунків між підприємствами (див. табл. 21).

Таблиця 21 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	2	3
Облік у продавця		
311	681	1 200
643	641/ПДВ	2 000
681	791	12 000
641/ПДВ	643	2 000

Продовження таблиці 21

1	2	3
Облік у покупця		
371	311	10 000
641/ПДВ	644	2 000
944 38	38 791	12 000
644	641/ПДВ	2 000

Необхідно:

- визначити помилки й порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- сформулювати висновки та розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

20. У процесі здійснення аудиту розрахунків за банківськими кредитами, аудитор отримав таку інформацію. 01.02.XXр. підприємство отримало короткостроковий кредит у сумі 600 000 грн на термін 9 місяців. Згідно із кредитною угодою підприємство щомісяця сплачує відсотки за користування кредитом. 01.09.XX р. через фінансові ускладнення у діяльності підприємства за згодою банку кредит було пролонговано до 30.04.XX р. Бухгалтером були відображені такі операції.

Таблиця 22 – Журнал господарських операцій

Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
Дебет	Кредит	
311	601	600 000,00
Щомісячно (наприкінці місяця)		
951	685	9 800,00
У вересні XX р.		
501	601	600 000,00

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

20. Під час здійснення аудиторської перевірки розрахунків з оплати праці підприємства та її оплати було виявлено такі операції:

Працівникові Іванову І. І. надається щорічна основна відпустка тривалістю 24 календарні дні.

У розрахунковому періоді з квітня минулого року по березень поточного працівник отримував такі різновиди виплат:

- основна заробітна плата (загальна сума) – 23 935 грн.;
- одноразова матеріальна допомога – 675 грн.;
- премія за результати роботи минулого року – 800 грн.;
- допомога з тимчасової непрацездатності – 860 грн.

Кількість робочих днів у році, що перевіряється, – 355 днів. В обліку підприємства господарські операції відображені так (див. табл. 22).

Таблиця 22 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
471	661	1 179,92
661	651	42,48
661	641	170,62
661	301	966,83

Необхідно:

- визначити помилки й порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

РД _____

Таблиця 23 – Відомість вибіркової перевірки нарахування відпускних

№ з/п	ПШБ	Сумарний заробіток, грн.			Середньоденний заробіток, грн.			Сума відпускних, грн.			Примітки
		За даними бухгалтерії	За даними аудитора	Відхилення	За даними бухгалтерії	За даними аудитора	Відхилення	За даними бухгалтерії	За даними аудитора	Відхилення	

22. Під час здійснення аудиторської перевірки розрахунків із бюджетом із ПДВ ПАТ «Мета», були виявлені такі операції. На рахунок ПАТ «Мета» отримано передплату за продукцію 01.03.20XX в розмірі 12 000 грн (в тому числі ПДВ). Собівартість відвантаженої продукції склала 6 000 грн 06.03.20XX продукція була відвантажена за накладною на суму 16 400 грн (в тому числі ПДВ). 25.03.20XX були оприбутковані матеріали за накладною на суму 12 300,00 грн (з ПДВ), отримано податкову накладну. 28.03.20XX надані

послуги підприємству, підписано акт виконаних робіт на суму 34 200 грн (в тому числі ПДВ). В обліку операції за березень були відображені у такий спосіб:

- 01.03. Дт 311, Кт 681 – 12 000;
- 01.03. Дт 643, Кт 641 – 2 000;
- 06.03. Дт 361, Кт 701 – 16 400;
- 06.03. Дт 701, Кт 641 – 733,33;
- 06.03. Дт 901, Кт 26 – 6 000;
- 25.03. Дт 201, Кт 631 – 12 300;
- 28.03. Дт 361, Кт 702 – 34 200.

Необхідно:

- визначити помилки та порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- сформулювати висновки й розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

21. Протягом звітного періоду підприємство здійснило такі операції. Списані матеріали у виробництво на суму 25 430 грн, нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва 10 567 грн та адміністративно-управлінському персоналу 6 380 грн. Частина загальновиробничих витрат, що стосується собівартості склала 2 370 грн. За даними, наведеними в бухгалтерській довідці сума амортизації виробничого обладнання склала 1 234 грн, будівлі підприємства – 2 450 грн. Вартість електроенергії, спожитої на потреби виробництва за період склала 5 000 грн (без ПДВ). За наведеними вище даними бухгалтер склав кошторис витрат на виробництво для визначення собівартості продукції. В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 24).

Таблиця 24 – Журнал господарських операцій

Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	2	3
23	201	25 430
23	91	2 370
23	661	16 947
23	131	3 684
23	631	5 000
901	23	5 3431

Необхідно:

- визначити помилки й порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;

– сформулювати висновки та розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

РД __

Таблиця 25 – Перелік виявлених помилок і порушень у процесі аудиту витрат на виробництво і собівартості продукції

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	Найменування	Номер	Дата	Сума, грн.	

24. Протягом звітнього періоду підприємство отримало такі доходи та понесло такі витрати на їхнє отримання. Визнано дохід від реалізації продукції на суму 61 908 грн (в тому числі ПДВ), списана фактична собівартість реалізованої продукції 29 957 грн. До витрат звітнього періоду належать: витрати на збут 4 257 грн, адміністративні витрати 17 046 грн. За наведеними вище даними бухгалтер склав бухгалтерську довідку щодо закриття рахунків та визначення фінансового результату. В обліку підприємства господарські операції відображені у такий спосіб (див. табл. 26).

Таблиця 26 – Визначення фінансового результату

Дебет	Кредит	Сума, грн.
70	79	61 908
23	90	29 957
79	92	17 046
79	93	4 257
44	79	?

Необхідно:

- визначити помилки й порушення в бухгалтерському обліку;
- скласти робочі документи аудитора за результатами перевірки;
- сформулювати висновки та розробити рекомендації з виправлення помилок у бухгалтерському обліку.

РД __

Таблиця 27 – Перелік виявлених помилок і порушень під час аудиту фінансових результатів

№ з/п	Первинний документ, обліковий регістр				Характер порушення
	Найменування	Номер	Дата	Сума, грн.	

Тести

1. Правило нижчої оцінки на дату балансу може застосовуватись до:

- а) загальних запасів;
- б) окремих найменувань запасів і групи запасів;
- в) окремих найменувань запасів або однорідної групи запасів;
- г) усіх перелічених вище пунктів.

2. Відображення дебіторської заборгованості у балансі підприємства за чистою вартістю реалізації відповідає такій якійсь характеристикі фінансової звітності:

- а) обачності;
- б) достовірності;
- в) суттєвості;
- г) нейтральності.

3. Створення резерву сумнівних боргів призводить до таких змін за статтями фінансових звітів:

- а) зменшення дебіторської заборгованості і резерву сумнівних боргів.
- б) зменшення дебіторської заборгованості та збільшення резерву сумнівних боргів.
- в) збільшення резерву сумнівних боргів та зменшення прибутку від вкладення капіталу.

4. У балансі підприємства на 31.12.2001 р. за статтею «Інший додатковий капітал» відображено дооцінку основних засобів у сумі 15 000 грн. Якщо на 31.12 2001 р. переоцінка основних засобів зменшила їхню балансову вартість на 16 000 грн, то власний капітал на цю дату:

- а) зменшиться на 16 000 грн.;
- б) зменшиться на 15 000 грн.;
- в) зменшиться на 1 000 грн.;
- г) не зміниться.

5. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а валова сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Унаслідок цього:

- а) зменшилася балансова вартість цієї дебіторської заборгованості;
- б) збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів;
- в) збільшилася балансова вартість оборотних активів;
- г) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилася.

6. Залишок за статтею балансу «Резерв сумнівних боргів» на кінець звітного періоду зріс, а первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги не змінилася. Унаслідок цього:

- а) за рахунок збільшення резервів збільшився пасив балансу;
- б) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилася;
- в) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості зменшилася
- г) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості збільшилася.

7. Під час річної інвентаризації активів і зобов'язань підприємства були виявлені розбіжності в обліку поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Яким чином сума цієї заборгованості буде відображатися у балансі, якщо до дати балансу розбіжність не була врегульована з дебітором?

- а) як резерв сумнівних боргів;
- б) за даними бухгалтерського обліку підприємства;
- в) за даними бухгалтерського обліку дебітора;
- г) буде списана з балансу.

8. Підприємство у листопаді 2020 р. отримало аванс від замовника за продукцію, що буде вироблена і відвантажена протягом 1 півріччя 2021 р. Яким чином ця операція буде відбита у фінансовій звітності за 2020 рік?

- а) як витрати майбутніх періодів у балансі;
- б) як надходження грошових коштів від фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів;
- в) як поточні зобов'язання у балансі;
- г) буде розкрита у примітках як така, що не має відношення до звітного періоду.

9. За якою статтею балансу відображаються отримані підприємством аванси від покупців?

- а) доходів майбутніх періодів;
- б) витрат майбутніх періодів;
- в) поточних зобов'язань;
- г) дебіторської заборгованості.

10. За якою оцінкою відображаються в балансі довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки?

- а) номінальною вартістю;

- а) чистою вартістю реалізації;
- б) теперішньою вартістю;
- в) сумою погашення.

11. 31 липня підприємством був виданий постачальнику 10 %-й вексель номінальною вартістю 200 000 грн. строком на 1 рік. 31 грудня в Балансі слід відобразити зобов'язання за нарахованими відсотками в сумі:

- а) 20 000 грн.;
- б) 10 000 грн.;
- в) 8 335 грн.;
- г) 0 грн.

12. Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на початок звітного року становив 20 тис. грн. Чистий рух грошових коштів за рік становив:

- від операційної діяльності (600 тис. грн.);
- від інвестиційної діяльності (200 тис. грн.);
- від фінансової діяльності (300 тис. грн.)

Збитки від курсових різниць, що виникли внаслідок перерахунку залишку коштів у іноземній валюті на кінець звітного року дорівнюють 6 тис. грн. Визначити залишок грошових коштів та їх еквівалентів на кінець звітного року:

- а) 720 тис. грн.;
- б) 714 тис. грн.;
- в) 700 тис. грн.;
- г) 814 тис. грн.

13. Підприємство придбало виробниче обладнання ціною 425 000 грн, сплатило витрати на його доставку 12000 грн, витратило 11 000 грн на монтаж, перевірку придатності та підготовку до експлуатації. Яку суму визнає підприємство в обліку як собівартість цього обладнання?

- а) 448 000 грн.;
- б) 437 000 грн.;
- в) 436 000 грн.;
- г) 425 000 грн.

14. Підприємство придбало програмне забезпечення 02.01.2021 р. за 25 000 грн, оцінило строк його корисного використання у 5 років, а ліквідаційну вартість як 0 грн. Для нарахування амортизації нематеріальних активів застосовується метод прямолінійної амортизації, а балансова вартість визначається за НПБО 1. Якою буде балансова вартість програмного забезпечення на 31.12.2021 р.?

- а) 15 000 грн.;
- б) 20 000 грн.;

- в) 25 000 грн.;
- г) 22 500 грн.

15. На 31 грудня 2020 р. підприємство мало такі залишки рахунках у банку:

- поточний рахунок основний – 17 800 грн.;
- поточний рахунок додатковий – 5 000 грн.;
- валютний рахунок — 2 000 дол США (курс 1 дол – 5,45 грн), а також 120 – денний депозитний сертифікат строком погашення 20.03.2021 р. на суму 10 000 грн.

Визначити, яку суму грошових коштів та їх еквівалентів відобразить підприємство в балансі на 31 грудня 2020 р.:

- а) 34 800 грн.;
- б) 33 600 грн.;
- в) 24 800 грн.;
- г) 23 800 грн.

16. При складанні фінансової звітності курсова різниця нараховується на:

- а) усі статті балансу;
- б) усі активи та зобов'язання, які виникли в результаті зовнішньоекономічної діяльності;
- в) монетарні статті та зобов'язання.

17. Чи може бути визначений активом депозитний сертифікат, придбаний у банку 3 роки тому, якщо на дату балансу банк збанкрутував? Сертифікат придбано за 250 тис. грн, а за період володіння ним отримано 125 тис. грн відсотків:

1. Може.

2. Не може.

18. Первісна вартість верстата на 31.12.2020 р. становить 430 000 грн, знос – 160 000 грн. Справедлива вартість цього об'єкта на 31.12.2020 р. становить 200 000 грн. Вказати, чи підлягає переоцінці на дату балансу цей інвентарний об'єкт:

- а) не підлягає;
- б) підлягає;
- в) підлягає за умови наявності активного ринку.

19. 31.12.1998 р. ВАТ придбало за 240 000 грн обладнання, амортизацію якого нараховувало прямолінійним методом, виходячи з 6 років строку корисного використання та нульової ліквідаційної вартості. 1 січня 2001 р.

керівництво ВАТ переглянуло цей строк з 6 до 4 років. Указати, яку суму зносу буде відображено у балансі ВАТ на 31 грудня 2001 р., якщо ліквідаційна вартість обладнання залишилась нульовою і метод нарахування амортизації не змінився:

- а) 80 000 грн.;
- б) 40 000 грн.;
- в) 160 000 грн.;
- г) 120 000 грн.

20. Поточні фінансові інвестиції відображаються в балансі за справедливою вартістю:

- а) для кожної інвестиції окремо;
- б) для всього інвестиційного портфеля;
- в) для інвестицій, згрупованих за строком придбання.

21. Сума зменшення балансової вартості поточних фінансових інвестицій відображається у складі:

- а) витрат від участі в капіталі;
- б) інших витрат звичайної діяльності;
- в) інших операційних витрат;
- г) витрат від надзвичайної діяльності.

22. Резерв сумнівних боргів для дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги нараховується:

- а) на кінець звітного періоду;
- б) на початок звітного періоду;
- в) у міру необхідності в разі виявлення безнадійних боргів.

1.9 Практичне заняття 9 Аудит Звіту про фінансові результати

Питання, що розглядаються

Принципи визнання доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Джерела даних для складання звіту. Аудит визначення показника виручки (доходу) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності.

Питання для самоперевірки

1. Яку інформацію надає звіт про фінансові результати?
2. Яка мета звіту про фінансові результати?
3. Треба перелічити процедури складання звіту про фінансові результати.

4. Назвіть можливі помилки звіту про фінансові результати.
5. Хто є користувачами звіту про фінансові результати?
6. Що розуміють під достовірністю фінансової звітності?
7. Який порядок дій аудитора для виявлення помилок у звітності?
8. Яку інформацію повинен підтвердити аудитор у фінансовій звітності?
9. Яке значення має підтвердження достовірності фінансової звітності аудитором?

10. За якою функціональною класифікацією надані витрати у звіті про фінансові результати?

Розв'язати типові проблеми та відобразити в обліку та звітності витрат. Зробіть рекомендації.

1. Доходи та витрати, понесені у процесі здійснення підприємством господарської діяльності, як правило, не відображаються безпосередньо на рахунках капіталу. Безпосередньо на рахунках капіталу відображаються виключно операції з елементами капіталу – викуп (перепродаж) акцій та паїв, погашення заборгованості засновників по внесках до статутного капіталу, розподіл прибутку, списання дооцінок тощо.

2. Витрати, які не включаються у податковому обліку, підприємство відображає за дебетом рахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді».

3. Витрати, що обліковуються на рахунку 92 «Адміністративні витрати» розподіляються в дебет рахунку 23 «Виробництво». Рахунок 91 «Загальновиробничі витрати» в повній сумі списується в дебет рахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції».

4. При розподілі загальновиробничих витрат не використовується база розподілу за нормальної потужності. Постійні загальновиробничі витрати в повній сумі (без відповідних розрахунків) списуються в дебет рахунку 23.

5. Вся сума нарахованої амортизації основних засобів (не тільки виробничого призначення) включається до виробничої собівартості готової продукції.

6. Відсотки за користування кредитами включаються до собівартості продукції.

7. Собівартість реалізованих готової продукції, товарів, робіт та послуг відображається за дебетом рахунку 70 «Доходи від реалізації».

8. Собівартість реалізованих запасів відображається за дебетом рахунку 712, а необоротних активів за дебетом рахунку 742.

9. За дебетом рахунку 949 відображаються витрати на утримання легкового автотранспорту загальногосподарського призначення.

10. На рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» відображаються транспортно-заготівельні витрати, які в подальшому розподіляються в дебет рахунків:

- 23 «Виробництво»;
- 79 «Фінансові результати».

11. Списання нестач запасів здійснюється такими бухгалтерськими записами: Дебет 375, Кредит 20, 28, інші.

12. За дебетом рахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному році» відображаються такі види витрат:

- суми економічних санкцій;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- інші витрати, що не включаються до складу валових згідно з податковим законодавством.

13. При відображенні операцій, пов'язаних з цільовим фінансуванням, дохід не визнається.

Підприємства здійснюють такі бухгалтерські записи:

Дебет 48, Кредит 66 – нарахування сум, що підлягають виплаті працівникам за рахунок коштів цільового фінансування;

Дебет 31, Кредит 48 – отримання коштів цільового фінансування.

14. Деякі види доходів та витрат відображаються безпосередньо в кореспонденції з рахунком 79 «Фінансові результати».

Наприклад, отримані від банку відсотки, нараховані на залишок грошових коштів на поточному рахунку, відображаються бухгалтерським записом:

Дебет 311, Кредит 79.

15. Передплата періодичних видань у повній сумі відноситься на витрати того періоду, в якому відбулось перерахування коштів:

Дебет 92, Кредит 311.

1.10 Практичне заняття 10 Аудит фінансових результатів від операційної діяльності, складу і структури елементів операційних витрат

Питання, що розглядаються

Аудит визначення фінансових результатів від операційної діяльності. Аудит визначення чистого прибутку (збитку) підприємства та аудит його розрахунку. Аудит складу і структури елементів операційних витрат. Аудит показників прибутковості акцій.

Питання для самоперевірки

1. Які витрати відносяться до складу інших операційних витрат?
2. Назвіть загальні критерії визнання статей у фінансових звітах.
3. Коли визнаються витрати у Звіті про фінансові результати?
4. Чи можна використовувати для оцінки ступеня завершеності надання послуг проміжні та авансові платежі отримані від клієнтів?
5. Якими є загальні підходи та етапи при проведенні аудиту витрат, доходів і фінансових результатів?
6. За якими напрямками здійснюється перевірка витрат?
7. За якими напрямками накопичується відповідно до методики формування собівартості реалізації інформація вітчизняними суб'єктами господарювання?
8. Які витрати не включаються до складу виробничої собівартості?
9. Які рахунки в обліку потрібно перевіряти стосовно інших операційних витрат у розрізі субрахунків і в цілому?
10. З чого треба починати аудит фінансових результатів?

Тести

1. У процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити валовий прибуток (збиток), виходячи з наступних даних: дохід від реалізації товарів становить 600 тис. грн, у тому числі 100 тис. грн ПДВ, собівартість реалізованих товарів – 300 тис. грн:

- а) прибуток – 300 000 тис. грн.;
- б) прибуток – 600 000 тис. грн.;
- в) збиток – 200 000 тис. грн.;
- г) прибуток – 500 000 тис. грн.

2. На основі наведеного далі переліку необхідно здійснити класифікацію доходів підприємства і визначити суму іншого операційного доходу:

- дохід від реалізації готової продукції – 200 000 грн.;
 - дохід від реалізації основних засобів – 50 000 грн.;
 - дохід від реалізації іноземної валюти – 30 000 грн.;
 - дохід від не операційної курсової різниці – 5 000 грн.;
 - дохід від списання кредиторської заборгованості – 6 000 грн.;
 - одержані штрафи за невиконання умов договору – 4 000 грн.;
 - дохід від реалізації МШП – 2 000 грн.;
 - дохід від безоплатно одержаних необоротних активів – 30 000 грн.;
- а) 242 000 грн; в) 42 000 грн.;
 - б) 92 000 грн; г) 272 000 грн.

3. У процесі заповнення Звіту про фінансові результати необхідно визначити результат від реалізації товарів, виходячи з того, що за звітний період було реалізовано товарів на суму 48 000 грн, у тому числі ПДВ 8 000 грн (при придбанні цього товару було сплачено 36 000 грн, у тому числі ПДВ – 6 000 грн). Крім того, були реалізовані основні засоби на суму 72000 грн, у тому числі ПДВ – 12 000 грн (первісна вартість реалізованих об'єктів 160 000 грн, сума нарахованого зносу – 20 000 грн):

- а) прибуток – 30 000 грн.;
- б) прибуток – 10 000 грн.;
- в) прибуток – 40 000 грн.;
- г) збиток – 80 000 грн.

4. 01.01.2021 р. підприємством сплачено 2400 грн за передплату періодичної преси на наступний рік. Витрати за I квартал 2021 р. будуть відображені у звіті про фінансові результати таким чином:

- а) 2 400 грн – адміністративні витрати;
- б) 600 грн – адміністративні витрати;
- в) 2 400 грн – інші операційні витрати;
- г) 600 грн – інші операційні витрати.

5. Прибуток підприємства від звичайної діяльності до оподаткування становить 5 000 тис. грн, амортизація у звітному періоді – 800 тис. грн, зменшення забезпечень – 90 тис. грн, збиток від нереалізованих курсових різниць – 20 тис. грн, прибуток від поопераційної діяльності – 150 тис. грн. Визначити прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах:

- а) 5 670 тис. грн.;
- б) 5 730 тис. грн.;
- в) 5 580 тис. грн.;
- г) 5 820 тис. грн.

6. За якою статтею Звіту про фінансові результати буде відображена нарахована протягом звітного року амортизація основних засобів, придбаних за рахунок коштів цільового фінансування?

- а) доходів майбутніх періодів;
- б) інших доходів операційної діяльності;
- в) емісійного доходу;
- г) інших фінансових доходів.

7. За якою статтею у Звіті про фінансові результати будуть відображені нараховані за користування короткостроковим банківським кредитом відсотки, якщо термін їх сплати не перевищує 12 місяців з дати балансу?

- а) фінансові витрати;
- б) фінансові витрати;
- в) інші операційні витрати;
- г) інші витрати звичайної діяльності.

8. Прибуток до оподаткування за даними Декларації про прибуток підприємства становить 400 тис. грн, що перевищує прибуток, розрахований за даними звіту про фінансові результати на 100 тис. грн, з яких 80 тис. грн – тимчасові різниці. Яка з наведених нижче сум буде відображена у звіті про фінансові результати (при ставці податку на прибуток – 30 %)?

- а) відстрочений податковий актив — 24 тис. грн.;
- б) відстрочене податкове зобов'язання — 30 тис. грн.;
- в) податок на прибуток від звичайної діяльності — 96 тис. грн.;
- г) податок на прибуток від звичайної діяльності — 90 тис. грн.

9. Під час інвентаризації були виявлені надлишки готівки у касі, джерела походження якої лишилися невизначеними. До якої статті звіту про фінансові результати буде віднесена сума надлишку після їх оприбуткування?

- а) інші доходи від звичайної діяльності;
- б) інші доходи від операційної діяльності.

10. Підприємством (СМП) нараховано у звітному періоді єдиного податку на суму 10 000 грн. Яким чином ця сума буде відображена у звіті про фінансові результати?

- а) інші операційні витрати 10 000 грн.;
- б) відрахування на соціальні заходи – 10 000 грн.;
- в) інші операційні витрати – 5 700 грн, відрахування на соціальні заходи – 4 300 грн.;
- г) відрахування на соціальні заходи – 4 300 грн, інші операційні витрати – 5 700 грн.

11. Підприємство отримало дивіденди по акціях, які воно обліковує і відображає у звітності як поточні фінансові інвестиції. За якою статтею звіту про фінансові результати будуть відображені дивіденди?

- а) інші операційні заходи;
- б) інші фінансові доходи;
- в) дохід від участі в капіталі;
- г) інші доходи.

1.11 Практичне заняття 11 Методи складання. Звіту про рух грошових коштів

Питання, що розглядаються

Джерела інформації для складання звіту. Методи складання звіту (прямий і непрямий). Аудит визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності за прямого і непрямого методів.

Питання для самоперевірки

1. Призначення та структура звіту про рух грошових коштів.
2. Що таке еквіваленти грошових коштів?
3. Дайте визначення операційної діяльності.
4. Дайте визначення інвестиційної діяльності.
5. Дайте визначення фінансової діяльності.
6. Наведіть приклади негрошових операцій.
7. Яка послідовність складання звіту про рух грошових коштів?
8. Як визначити зміни у залишку грошових коштів та їх еквівалентів?

1.12 Практичне заняття 12 Аудит визначення грошових потоків за видами діяльності

Питання, що розглядаються:

Аудит визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Аудит визначення грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Аудит розрахунку зміни величини грошових коштів за звітний період. Перевірка погодженості показників звіту з балансом.

Питання для самоперевірки

1. У чому сутність прямого методу складання звіту про рух грошових коштів від операційної діяльності?
2. Як визначається рух грошових коштів від інвестиційної діяльності?
3. Як визначається рух грошових коштів від фінансової діяльності?

Тести

1. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:
 - а) надходження від продажу продукції;
 - б) отримання позики в грошовій формі;
 - в) оплата за придбані довгострокові облігації;
 - г) жоден з наведених.

2. *Надходження коштів від дебіторів за товари, роботи, послуги слід відобразити у складі:*

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) не відобразити у звіті про рух грошових коштів.

3. *Придбання підприємством довгострокових фінансових інвестицій з оплатою грошовими коштами буде відображене у Звіті про рух грошових коштів у складі:*

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) надзвичайних операцій.

4. *Підприємство придбало основні засоби в обмін на запаси, справедлива вартість яких на дату обміну дорівнювала 4 000 грн, і додатково сплатило 2 500 грн. У Звіті про рух грошових коштів буде відображено:*

- а) витрати грошових коштів на операційну діяльність – 2 500 грн.;
- б) надходження грошових коштів від інвестиційної діяльності – 1 500 грн.;
- в) витрати грошових коштів на інвестиційну діяльність – 4 000 грн.;
- г) витрати грошових коштів на фінансову діяльність – 6 500 грн.

5. *Надходження коштів від дебіторів за товари, роботи, послуги слід відобразити у складі:*

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності.

6. *Згідно з непрямим методом чистий рух грошових коштів від операційної діяльності визначається шляхом коригування:*

- а) залишків на статтях балансу;
- б) залишків на статтях звіту про власний капітал;
- в) фінансового результату до оподаткування.

7. *Придбання підприємством довгострокових фінансових інвестицій з оплатою грошовими коштами буде відображене у Звіті про рух грошових коштів у складі:*

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності.

8. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

- а) надходження від продажу продукції;
- б) отримання позики у грошовій формі;
- в) оплата за придбані акції або довгострокові зобов'язання інших підприємств.

9. Придбання підприємством довгострокових фінансових інвестицій з оплатою грошовими коштами буде відображено у Звіті про рух грошових коштів у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності.

10. Склад грошових коштів відображається у:

- а) звіті про рух грошових коштів ф. № 3;
- б) балансі ф. № 1;
- в) примітках ф. № 5.

11. Підприємство реалізувало основні засоби за 20 000 грн, первісна вартість їх – 60 000 грн, знос – 25 000 грн яка інформація буде показана у звіті про рух грошових коштів:

- а) рух від інвестиційної діяльності збільшився на 60 000 грн.;
- б) рух від інвестиційної діяльності збільшився на 20 000 грн.;
- в) рух від інвестиційної діяльності збільшився на 25 000 грн.

12. Згідно з прямим методом чистий рух грошових коштів від операційної діяльності визначається:

- а) на основі залишків по статтях балансу;
- б) на основі даних реєстрів обліку та головної книги;
- в) шляхом коригування фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування.

13. Прикладом грошових потоків від інвестиційної діяльності є:

- а) надходження від продажу продукції;
- б) отримання позики в грошовій формі;
- в) оплата за придбані довгострокові облігації.

14. Протягом звітнього періоду ПАТ реалізувало фінансові інвестиції незв'язаним сторонам з прибутком 20 000 грн. Залишок на субрахунок «Інвестиції в незв'язані сторони» на початок року становив 100 000 грн, а на кінець року – 90 000 грн. Протягом звітнього року компанія інвестувала в незв'язані сторони 30 000 грн. Надходження коштів від реалізації інвестицій в незв'язані сторони становить:

- а) 60 000 грн.;

б) 20 000 грн.;

в) 40 000 грн.

15. На 31.12.20__ р. ПАТ не змогло нарахувати заробітну плату за II половину грудня, яка підлягала виплаті 6 січня наступного звітнього періоду. Як це вплине на показники таких фінансових звітів за поточний звітний період:

Баланс	Звіт про рух грошових коштів
а. зниження поточних зобов'язань	завищення руху грошових коштів від операційної діяльності;
б. зниження поточних зобов'язань	ніяк не вплине;
в. завищення поточних зобов'язань	завищення руху грошових коштів від операційної діяльності.

16. ПАТ придбало основні засоби в обмін на запаси (1 тис. грн), додатково сплативши 500 грн. У звіті про рух грошових коштів буде відображено:

а) витрати грошових коштів в результаті операційної діяльності 1 000 грн та інвестиційної діяльності 500 грн.;

б) надходження від інвестиційної діяльності 1 500 грн.;

в) витрати грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності 500 грн.

17. ПАТ здійснює операції в іноземній валюті. Яким чином нереалізовані прибутки та збитки від змін у курсі обміну валют будуть відображені у звіті про рух грошових коштів:

а) як рух грошових коштів від операційної діяльності;

б) окремо від руху грошових коштів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності з метою узгодження залишку грошових коштів на початок і кінець звітнього періоду;

в) ніяк, оскільки нереалізовані прибутки та збитки від змін у курсі обміну валют не є рухом грошових коштів.

18. ПАТ 01.09.20__ р. Отримало позику 100 тис. грн під 60 % річних на 4 місяці. На 31 грудня цього ж року ПАТ розрахувалося по відсотках, але не повернуло основу суму позики. Яким чином ці операції вплинули на рух грошових коштів у звітному періоді:

а) чисті надходження грошових коштів від фінансової діяльності становили 100 тис. грн, використання грошових коштів у результаті операційної діяльності – 20 тис. грн.;

б) чисті надходження грошових коштів від операційної діяльності становили 80 тис. грн.;

в) чисте використання грошових коштів у результаті фінансової діяльності становило 100 тис. грн.

1.13 Практичне заняття 13 Аудит Звіту про власний капітал. Аудит операцій з об'єднання підприємств та Консолідованої фінансової звітності

Питання, що розглядаються

Аудит порядку складання звіту про власний капітал. Аудит формування звітних даних про зміни статутного капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного капіталу.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть складники власного капіталу?
2. Охарактеризуйте статті власного капіталу та порядок їх відображення в балансі.
3. Назвіть шляхи збільшення статутного капіталу.
4. Назвіть шляхи зменшення статутного капіталу.
5. Який порядок складання звіту про власний капітал?
6. Які основні завдання аудиту власного капіталу?
7. Що треба оцінити для організації і визначення методики аудиту власного капіталу?
8. Перевірку чого охоплює аудит бухгалтерського обліку елементів власного капіталу?
9. За допомогою чого аудитор визначає оцінку організації бухгалтерського обліку?

Тести

1. У Звіті про власний капітал за статтею «Капітал у дооцінках» на початок звітного року відображений залишок: дооцінки необоротних активів на суму 20 000 грн.

Протягом року балансова вартість цих необоротних активів знизилась на 9 000 грн., крім того, у звітному році були оприбутковані безкоштовно отримані основні засоби за справедливою вартістю 3 000 грн. Яка сума буде відображена по цій статті на кінець звітного року?

- а) збільшиться на 3 000 грн.;
- б) зменшиться на 9 000 грн.;
- в) зменшиться на 6 000 грн.;
- г) не зміниться результаті цих операцій.

2. Підприємство «А» на своєму балансі має довгострокові фінансові вкладення у підприємство «Б», які обліковуються методом участі в капіталі. За підсумками звітного року підприємство «Б» отримало чистий

прибуток 30 тис. грн. Яким чином ці результати будуть відображені у Звіті про власний капітал, якщо частка підприємства «А» у статутному капіталі підприємства «Б» становить 25 %?

- а) за статтею «нерозподілений прибуток» – у сумі 7 500 грн.;
- б) за статтею «інший додатковий капітал» – 7 500 грн.;
- в) за статтею «статутний капітал» – 7 500 грн.

3. Підприємство 01.07.2011 року отримало безкоштовно меблі справедливою вартістю 60 тис. грн. Керівництво підприємства оцінило строк їх корисного використання – 6 років, ліквідаційна вартість – 10 тис. грн. У Звіті про власний капітал внаслідок цієї операції за 2011 рік будуть відображені:

- а) дохід від безкоштовно отриманих активів – 60 тис. грн.;
- б) збільшення іншого сукупного доходу – 60 тис. грн.;
- в) витрати на амортизацію – 8,3 тис. грн.

4. Від чого залежать визнання та оцінка власного капіталу?

- а) від поточної реалізаційної вартості активів;
- б) від визнання та оцінки активів та зобов'язань;
- в) від визнання та оцінки активів;
- г) від визнання та оцінки зобов'язань.

5. Власний капітал утворюється шляхом:

- а) внесення власниками підприємства грошей;
- б) внесення власниками підприємства активів;
- в) накопичення суми доходу, що залишається на підприємстві;
- г) всі три відповіді правильні.

6. Випуск нових акцій:

- а) збільшує статутний капітал;
- б) зменшує статутний капітал;
- в) зменшує інший додатковий капітал.

7. Реінвестування дивідендів у вигляді акцій :

- а) збільшує статутний капітал;
- б) зменшує статутний капітал;
- в) зменшує інший додатковий капітал.

8. Анулювання акцій, викуплених в акціонерів:

- а) збільшує статутний капітал;
- б) зменшує статутний капітал;
- в) зменшує інший додатковий капітал.

9. Зменшення номінальної вартості акцій:

- а) збільшує статутний капітал;

- б) зменшує статутний капітал;
- в) зменшує інший додатковий капітал.

10. Підприємство переоцінює свої основні засоби на дату балансу. Справедлива вартість виробничого обладнання на 31 грудня звітного періоду становила 42 000 грн, а його балансова вартість до переоцінки на цю дату дорівнювала 40 000 грн. Як вплине зміна справедливої вартості на статтю «Капітал у дооцінках», якщо кредитове сальдо рахунку «Дооцінка активів» на 31 грудня до відображення переоцінки дорівнювало 1 000 грн:

- а) зросте на 2 000 грн.;
- б) зменшиться на 2 000 грн.;
- в) не зміниться.

11. У балансі підприємства на 31 грудня попереднього звітного періоду за статтею «Капітал у дооцінках» відображено дооцінку основних засобів у сумі 5 000 грн. Якщо на 31 грудня звітного періоду переоцінка основних засобів зменшила їхню балансову вартість на 6 000 грн, то власний капітал підприємства на цю дату:

- а) зменшиться на 6 000 грн.;
- б) зменшиться на 5 000 грн.;
- в) зменшиться на 1 000 грн.

12. 3 лютого 2013 р. ПАТ оголосило про виплату дивідендів за 2012 р. у сумі 25 000 грн. Дивіденди будуть виплачені акціонерам, що володіють акціями ПАТ станом на 15 лютого 2013 р. Дата виплати дивідендів – 1 квітня 2013 р. Як дані події вплинули на підсумок власного капіталу на 31.12.2012 р.:

- а) ніяк не вплинули;
- б) зменшили 3 лютого;
- в) зменшили 15 лютого.

13. Інформація про внески учасників, які відображаються у рядках 4240, 4245 звіту про власний капітал, формується на рахунках таким записом:

- Дт 46, Кт 40;
- Дт 46, Кт 20, 22, 30, 31;
- Дт 20, 22, 30, 31, Кт 46.

14. Акціонер, який має 23 % простих акцій, не отримав протягом поточного року дивіденди, які були оголошені у березні цього ж року за попередній рік і виплачувалися починаючи з 1 квітня поточного року. Яким чином сума не отриманих дивідендів буде відображена у фінансовій звітності за поточний рік:

- а) у складі довгострокової заборгованості іншим кредиторам у балансі;

б) у примітках до звіту про власний капітал;

в) у складі короткострокової заборгованості по розрахунках з учасниками.

15. На дату переоцінки виробничого обладнання (31 грудня 2020 р.) його справедлива вартість становила 40 000 грн, а балансова вартість до переоцінки – 43 000 грн. Як вплине зміна справедливої вартості на статтю «Капітал у дооцінках» якщо кредитове сальдо субрахунку «Дооцінка активів» на 31 грудня 2020 р. до відображення переоцінки дорівнювало 5 000 грн:

а) зменшить на 5 000 грн.;

б) збільшить на 3 000 грн.;

в) зменшить на 3 000 грн.

1.14 Практичне заняття 14 Аудит виправлення помилок, змін в облікових оцінках та обліковій політиці. Аудит подій після дати балансу

Питання, що розглядаються

Загальні положення Стандарту бухгалтерського обліку «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів.

Питання для самоперевірки

1. Як відбувається виправлення помилок у фінансових звітах?
2. Як відображаються в обліку зміни в облікових оцінках?
3. Як відображаються в обліку зміни в обліковій політиці?
4. Як відображаються в обліку події після дати балансу?
5. Яка інформація розкривається у примітках до фінансових звітів?

Тести

1. Підприємство переглянуло строк корисного використання необоротного активу в бік зменшення. За П(с)БО 6 це:

а) зміна облікової політики;

б) виправлення помилок;

в) зміна облікової оцінки;

г) втрата корисності активу.

2. Керівництво підприємства вирішило змінити метод оцінки своїх запасів з середньозваженої на ФІФО у період зростання цін. Як це рішення буде класифіковано за П(с)БО 6:

а) зміна облікової політики;

- б) зміна облікової оцінки;
- в) помилка;
- г) не стосується НПБО 6.

3. Не вважаються зміною облікової політики:

- а) використання принципу нарахування замість касового методу;
- б) капіталізація витрат на позику замість їх відображення у складі витрат періоду;
- в) відображення у складі витрат періоду витрат на дослідження і розробки замість їх капіталізації;
- г) визначення облікової політики щодо операцій, які не відображались раніше.

4. Керуватися нормами НП(с)БО 6 повинні такі суб'єкти господарювання:

- а) підприємства, господарські товариства, об'єднання підприємств (юридичних осіб), бюджетні установи;
- б) організації, кооперативи, бюджетні установи;
- в) підприємства, організації (заклади та установи), господарські товариства, кооперативи, об'єднання підприємств (юридичних осіб), підприємства, організації та установи інших організаційно-правових форм.
- г) бюджетні установи; об'єднання підприємств; організації (заклади та установи) підприємства.

5. Помилки, допущені під час складання звіту у попередніх періодах, виправляються шляхом:

- а) коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітнього року;
- б) повторного відображення відповідної порівняльної інформації у фінансовій звітності за звітний період;
- в) не виправляється інформація у фінансовій звітності.

6. Облікова політика підприємства може змінюватися – якщо змінюється:

- а) статутні вимоги, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства, подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій;
- б) якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства, подій або операцій, які не відбувалися раніше;
- в) статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарти) бухгалтерського обліку, подій або операцій, які не відбувалися раніше;

г) статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарти) бухгалтерського обліку, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

8. Помилки, що відносяться до попередніх періодів, виправляються шляхом:

а) коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року;

б) повторне відображення відповідної порівняльної інформації у фінансовій звітності за звітний період;

в) не виправляється інформація у фінансовій звітності;

г) усі відповіді вірні.

9. Зміни облікових оцінок викликають зміни у:

а) Ф-1 «Баланс», Ф-5 «Примітки до річної фінансової звітності»;

б) Ф-2 «Звіт про фінансові результати», Ф-3 «Звіт про рух грошових коштів»;

в) Ф-1 «Баланс», Ф-2 «Звіт про фінансові результати»;

г) облікова політика.

10. Події після дати балансу, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу, вимагають:

а) коригування активів і пасивів здійснюється шляхом сторнування та (або) додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу;

б) коригування активів і зобов'язань здійснюється шляхом сторнування та (або) додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу;

в) коригування активів здійснюється шляхом сторнування та (або) додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу;

г) коригування пасивів здійснюється шляхом сторнування та (або) додаткових записів в обліку звітного періоду, які відображають уточнення оцінки відповідних статей внаслідок подій після дати балансу.

11. Примітки до фінансової звітності складаються:

а) до квартальної та річної звітності і входять до комплексу форм річної фінансової звітності;

б) за підсумками року і входять до комплексу форм річної фінансової звітності;

в) за підсумками місяця і входять до комплекту форм річної фінансової звітності;

г) за підсумками місяця, кварталу та року і входять до комплекту форм річної фінансової звітності.

12. Підприємства повинні складати примітки у вигляді:

а) пояснювальної записки та Ф-5 «Примітки до річної фінансової звітності»;

б) пояснювальної записки;

в) Ф-5 «Примітки до річної фінансової звітності»;

г) підприємства не повинні складати примітки.

13. Не вважаються зміною облікової політики:

а) використання принципу нарахування замість касового методу;

б) капіталізація витрат на позику замість їх відображення у складі витрат періоду;

в) відображення у складі витрат періоду витрат на дослідження і розробки замість їх капіталізації;

г) визначення облікової політики щодо операцій, які не відображались раніше.

14. Яким бухгалтерським записом слід відображати виправлення помилки в результаті зміни методу вибуття запасів, в результаті чого мали місце зміни залишків основних матеріалів на 250 000 грн та відповідно залишки витрат, що було накопичено на рахунках 9 класу протягом 2015 року. Помилку було виявлено у липні 2016 року.

– Д-т 28, К-т 442 – 250 000;

– Д-т 201, К-т 441 – 250 000;

– Д-т 26, К-т 443 – 250 000;

– Д-т 25, К-т 441 – 250 000.

15. Якщо не можна визначити окремий ефект від зміни політики та окремий ефект зміни оцінки, то в обліку така зміна буде відображатися як:

а) зміна облікових оцінок у поточному році;

б) зміна облікової політики у поточному році;

в) зміна облікових оцінок у попередньому році;

г) зміна облікової політики у попередньому році.

16. Звітність за сегментами – це:

а) подання звітності по підприємству в цілому;

б) фінансова та статистична звітність;

в) подання звітності за окремими напрямками діяльності підприємства;

г) фінансова та податкова звітність.

17. *Господарський сегмент* – відокремлювана частина діяльності підприємства з виробництва та/або продажу певного виду (або групи) продукції (товарів, робіт, послуг), яка відрізняється від інших:

- а) подібністю економічних і політичних умов;
- б) взаємозв'язком між діяльністю в різних географічних регіонах;
- в) характером виробничого процесу;
- г) ризиками, пов'язаними з операціями у конкретному регіоні.

18. *Географічний сегмент* – відокремлювана частина діяльності підприємства з виробництва та/або продажу певного виду (або групи) продукції (товарів, робіт, послуг) у конкретному економічному середовищі, яка відрізняється від інших:

- а) видом продукції (товарів, робіт, послуг);
- б) взаємозв'язком між діяльністю в різних географічних регіонах;
- в) характером виробничого процесу;
- г) категорією покупців.

19. *Звітний сегмент* – господарський або географічний сегмент, щодо якого має розкриватися інформація у:

- а) звіт про фінансові результати;
- б) звіт про власний капітал;
- в) примітки до річної фінансової звітності;
- г) звіт про рух грошових коштів.

20. *Методологічні засади формування інформації про звітні сегменти та її розкриття у фінансовій звітності в Україні регламентовано:*

- НПБО 29;
- НПБО 21;
- НПБО 28;
- МСБО 14.

21. *Розкриття інформації за звітними сегментами залежить від:*

- а) рентабельності підприємства;
- б) пріоритетності сегмента;
- в) характеру виробничого процесу;
- г) немає правильної відповіді.

22. *Звітність за сегментами подається:*

- а) щорічно;
- б) щоквартально;
- в) у терміни подання балансу підприємства;
- г) у терміни подання Звіту про фінансові результати.

23. *Норми НПБО 29 не розповсюджуються на наступні категорії підприємств:*

- а) звітність яких має офіційно оприлюднюватися;
- б) які займають монопольне становище на ринку продукції;
- в) щодо яких до початку звітного року прийнято рішення про державне регулювання цін;
- г) на малі та неприбуткові організації.

24. *До зобов'язань звітного сегмента відносять:*

- а) відстрочені податкові зобов'язання;
- б) поточні зобов'язання за розрахунками з постачальниками;
- в) поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками;
- г) зобов'язання з податку на прибуток.

25. *До складу активів звітного сегмента включаються:*

- а) відстрочені податкові активи;
- б) дебіторська заборгованість з податку на прибуток;
- в) дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів у вигляді дивідендів;
- г) дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги.

1.15 Практичне заняття 15 Вимоги до аудиторського висновку з боку ДКЦПФР та Аудиторської палати України

Питання, що розглядаються

Висновок незалежного аудитора щодо повного пакета, фінансових звітів загального призначення. Однорідність формату та змісту кожного з типів модифікованих висновків. Невизначеність як проблема, результат якої залежить від майбутніх дій чи подій (обмеження обсягу роботи аудитора); незгода з управлінським персоналом стосовно прийнятності обраної облікової політики, методу її застосування або адекватності розкриття інформації у фінансовій звітності.

Питання для самоперевірки

1. Що є метою аудиторської перевірки фінансових звітів?
2. Які стандартні фрази є еквівалентними у аудиторському висновку?
3. Що підтверджують у аудиторському висновку щодо окремих класів операцій, залишків на рахунках та розкриття?
4. Що оцінює аудитор формуючи думку щодо фінансових звітів?
5. Що вимагає така оцінка?

6. Які питання розглядає аудитор в результаті перевірки фінансових звітів?
7. Відповідно до якого стандарту прийнятність концептуальної основи фінансової звітності?
8. Перелічіть елементи аудиторського висновку?
9. Надайте характеристику кожному елементу аудиторського висновку.
10. У чому є відповідальність аудита та управлінського персоналу?
11. Що повинен зробити аудитор оцінюючи аспекти внутрішнього контролю?
12. У якій формі висловлюють аудиторів безумовно-позитивну думку?

1.16 Практичне заняття 16 міжнародних стандартів аудиту 700, 701, 720 та інших нормативних актів що регламентують діяльність учасників фондового ринку. вимоги ДКЦПФР до аудиту і підготовки аудиторського висновку стосовно фінансової звітності загального призначення висновки незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення аудит спеціального призначення. аудит звіту про управління

Питання, що розглядаються

МСА 700 (переглянутий) «Висновок незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення». Модифікація аудиторського висновку Висновок незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення.

Питання, що не впливають на думку аудитора (пояснювальний параграф). Питання, що впливають на думку аудитора (умовно-позитивна думка, відмова від висловлення думки; або негативна думка).

Питання для самоперевірки

1. Що є фінансовими звітами загального призначення відповідно до МСА200?
2. У якому МСА розглядаються обставини коли аудитор може надати безумовно-позитивний висновок, а при необхідності модифікувати його?
3. Який стандарт стосується модифікації висновку. У чому її зміст?
4. У якому документі вказано застосування та статус МСА?
5. Що є метою МСА 700 «Висновок незалежного аудитора щодо повного пакету фінансових звітів загального призначення»?

6. Що є підставою для висловлювання аудитором думки стосовно фінансових звітів?

7. Що передбачає огляд і оцінювання фінансових звітів?

8. З яких елементів повинен складатися аудиторський висновок?

9. У якому контексті слід розуміти МСА 800 «Аудиторський висновок при виконанні завдань з аудиту спеціального призначення»?

10. Що є метою МСА 800?

11. Чи застосовується стандарт 800 при проведенні завдань з огляду, погоджених процедур та підготовки інформації?

2 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

При вивченні дисципліни «Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання» окрім лекційних, практичних завдань, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з нормативною базою.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Підготовка до проміжного контролю.
5. Вирішення і письмове оформлення самостійних завдань.
6. Виконання РГР.

3 ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Метою виконання розрахункової роботи – є закріплення теоретичних знань і набуття досвіду з аудиту фінансової звітності.

Обов'язкове завдання

1. Провести історичний огляд фінансової звітності обраного підприємства.

Завдання для виконання за вибором студента

З наведеного переліку студент обирає одне завдання, виходячи із специфіки бази практики і теми роботи.

1. Провести аудит Форми 1 Баланс підприємства.
2. Провести аудит Форми 2 Звіт про фінансові результати.
3. Провести аудит Форми 3 Звіт про рух грошових коштів.
4. Провести аудит Форми 4 Звіт про власний капітал.
5. Провести аудит Форми 5 Примітки до фінансових звітів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

4. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.99 № 291. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21.12.1999 за № 893/4186 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затв. Міністерством фінансів України [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Затв. Міністерством фінансів України від 8.10.1999 р., № 237 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим звернення: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Затв. Міністерством фінансів України від 31.01.2000 р., № 20 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Затв. Міністерством фінансів України від 26.04.2000 р., № 91 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» Затв. Міністерством фінансів України від 30 листопада 2001 р. № 559 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Затв. Міністерством фінансів України від 28.07.2000 р., № 181 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи». Затв. Міністерством фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Затв. Міністерством фінансів України від 31.12.1999 р., № 318 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Затв. Міністерством фінансів України від 28.12.2000 р., № 353 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

15. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» Затв. Міністерством фінансів України від 28 квітня 2001 р. № 205 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» Затв. Міністерством фінансів України від 7 липня 1999 р. № 163 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» Затв. Міністерством фінансів України від 10 серпня 2000 р. № 193 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

18. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції» Затв. Міністерством фінансів України від 28 лютого 2002 р. № 147 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

19. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» Затв. Міністерством фінансів України від 18 червня 2001 року № 303 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

20. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» Затв. Міністерством фінансів України від 16 липня 2001 р. № 344 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам». Затв. Міністерством фінансів України від 28.10.2003 р., № 601 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

22. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, і припинена діяльність». Затв. Міністерством фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 у ред. від 03.10.2007 р. № 1100 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

23. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів». Затв. Міністерством фінансів України від 24.12.2004 р. № 817 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

24. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи». Затв. Міністерством фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

25. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати». Затв. Міністерством фінансів України від 28.04.2006 р. № 415 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

26. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість». Затв. Міністерством фінансів України від 2 липня 2007 р. № 779 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

27. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» Затв. Міністерством фінансів України від 26 серпня 2008 р. № 1090 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

28. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій». Затв. Міністерством фінансів України від 30 грудня 2008 р. № 1577 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0057-09#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

29. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затв. Міністерством фінансів України від 27.04.2000 р., № 92 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

30. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Затв. Міністерством фінансів України від 18.10.1999 р. № 242 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

31. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Затв. Міністерством фінансів України від 20.10.1999 р., № 246 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

32. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» Наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 39 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 24 січня 2011 р. № 25 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

33. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» Затв. Міністерством фінансів України від 19 травня 2005 р. № 412 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

34. Національне Положення бухгалтерського обліку «Податкові різниці» Затв. Міністерством фінансів України 25.01.2011 № 27 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0212-11#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

35. Постанова Правління НБУ від 15.12.04 № 637 «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» [Електрон. ресурс] – Електрон. дані – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

36. Національне Постанова Правління НБУ від 21.01.04 № 22 «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023) – Назва з екрана.

37. Національне Положення про надання регулярної інформації відкритими акціонерними товариствами та підприємствами – емітентами облігацій, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.01.2000 р. № 3.

38. Роз'яснення «щодо особливостей формату та змісту аудиторського висновку (звіту незалежного аудитора) за результатами аудиту річної за 2012 рік фінансової звітності при розкритті інформації емітентами цінні паперів за умови обрання емітентом датою переходу на МСФЗ 01.01.2012 р. Рішення Аудиторської палати України від 4 квітня 2013 р. № 266/15».

39. Стандарти внутрішнього аудиту : наказ міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247 зі змінами і доповненнями [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електрон. ресурс] – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

41. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності в Україні, затверджена Рішенням АПУ від 27.09.2007 р. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 12 – С. 57–59.

42. Перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми), затверджені рішенням АПУ від 27.09.2007 р. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 12. – С. 59–60.

43. Стратегія застосування МСФЗ в Україні, затверджена розпорядженням КМУ від 24.10.2007 р. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 4. – С. 2–34.

Базова

44. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік. навч. посіб. / Н. І. Гордієнко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 288 с.

45. Аудит: методика і організація: навч. посіб. / [Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319 с.

46. Аудит: підручник (в двох частинах) / [О. М. Брадул, В. А. Шепелюк, С. Б. Ільїна та ін.] ; за ред. В. І. Грушко. – 4-те вид. доп. і перероб. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 324 с.

47. Аудит. навч. посіб. / [М. Ф. Огійчук, І. І. Рагуліна, І. Т. Новіков та ін.]. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ : Алерта, 2016. – 752 с.

48. Аудит. підручник / [О. А. Петрик, В. О. Зотов, Б. В. Кудрицький та ін.]; за заг. ред. проф. О. А. Петрик. – Київ : КНЕУ, 2015. – 498 с.

49. Гордієнко Н. І. Дистанційний курс «Аудит фінансової звітності суб'єктів господарювання» / Н. І. Гордієнко, Ю. І. Мізік. – Режим доступу: <https://dl.kname.edu.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

Додаткові

50. Верховна Рада України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

51. Міністерство фінансів України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

52. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.kmi.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

53. Міністерство юстиції України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

54. Аудиторська палата України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

55. Державна податкова служба України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.sta.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

56. Пенсійний фонд України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.pfu.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

57. Головне державне контрольне управління [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

58. Державний комітет статистики [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.ck.ukrstat.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

59. Державна митна служба України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.dmsu.customs.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

60. Національний банк України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

61. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

62. Міністерство освіти і науки України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

63. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.nau.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

64. Газета Баланс «Все про бухгалтерський облік» [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.balance.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

65. Асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.uasaa.org>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

66. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. дані. – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації

до практичних занять, організації самостійної роботи
та виконання розрахункової роботи
з дисципліни

**«АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної
і заочної форм навчання спеціальності 071 – Облік і оподаткування
освітньо-професійна програма «Облік і аудит»)*

Укладач: **ГОРДІЄНКО** Наталія Іванівна

Відповідальний за випуск *С. С. Родченко*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *Н. І. Гордієнко*

План 2023, поз. 253М

Підп. до друку 14.04.2023. Формат 60 × 84/16.

Ум. друк. арк. 4,0.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017